

Energi och klimatplan

för Lomma kommun, 2021-2025

Bilaga 1

Fördjupning av åtgärder

Antagen av kommunfullmäktige 2020-12-03

KS/KF 2018:211.370

Innehållsförteckning

1. Övergripande mål	4
Mål för lomma kommun som geografisk enhet	4
Mål för kommunorganisationen	6
2. Transporter	9
Mål för lomma kommun som geografisk enhet	9
Mål för kommunorganisationen	12
3. Konsumtion	18
Mål för lomma kommun som geografisk enhet	18
Mål för kommunorganisationen	20
4. Energianvändning	23
Mål för lomma kommun som geografisk enhet	23
Mål för kommunorganisationen	27
5. Säkerhet och tillgång	31
Mål för lomma kommun som geografisk enhet	31
6. Balansering och kompensation	34
Mål för lomma kommun som geografisk enhet	34
Mål för kommunorganisationen	36
Bedömning av åtgärdernas effektivitet	37

1 Övergripande mål

Mål för Lomma kommun som geografisk enhet

Mål 1.1 Utsläpp av växthusgaser i Lomma kommun ska minska i snabbare takt än på regional och nationell nivå. År 2025 ska de ha minskat med över 70 % i jämförelse med 1990.*

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 1.1.1	En koldioxidbudget som är baserad på åtgärd 1.4.1 ska utvecklas inför kommande Energi- och klimatplan.	Färdig koldioxidbudget	Ordinarie verksamhet		2024	KS (SHB)

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är att kommunen ska uppfylla internationell och/eller nationell målsättning om begränsad klimatpåverkan. För närvarande utgörs denna målsättning av Parisavtalet som innebär att hålla den globala uppvärmningen under två grader, men helst under 1,5 grader. Koldioxidbudgeten bör vara utformad för kommunen som geografisk enhet men den bör även inkludera applicering inom kommunorganisationen. Som underlag till koldioxidbudgeten används beräkningsmodellen som ska tas fram i enlighet med åtgärd 1.4.1.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 1.1.2	Lomma kommun ska årligen påminna, inspirera och informera allmänheten, föreningar, skolor och näringslivet om att minska klimatpåverkan.	Årliga träffar och/eller aktiviteter med allmänheten, föreningar, skolor samt näringslivet		Ordinarie verksamhet	Årligen	KS (KLK, SHB)

Åtgärdsbeskrivning: Åtgärden syftar till att minska kommuninvånarnas klimatpåverkan genom beteendepåverkansinsatser. Kommunen spelar en viktig roll för informationsspridning och folkbildning om miljö- och energifrågor. Kommunens energirådgivare är en viktig resurs för många kommuninvånare, men utöver detta behöver kommunen arbeta med kommunikation, kampanjer och utbildning för att sprida goda exempel och påverka beteenden. Kommunen ska informera om kommunens miljö- och energiarbete och på ett positivt sätt förmedla vad kommunen och dess medborgare gör. Kommunorganisationen ska också arbeta med kommunikation för utbyte av erfarenheter och idéer inom miljö- och energi. Kommunen ska årligen arrangera informationsträffar eller aktiviteter till allmänheten. Exempel på detta kan vara föreläsningar på bibliotek gällande energiförsörjning och klimatpåverkan, spridning av informationsmaterial eller aktiviteter som cykelkampanjer. Kommunen kan även skapa en plattform (på hemsidan) med tips på klimatsmarta lösningar. Energi- och klimatrådgivningen (åtgärd 1.1.3) kan även utgöra en del av denna åtgärd då rådgivarna exempelvis kan delta på mässor och arrangera föreläsningar som uppmuntrar de som bor och verkar i kommunen att minska sina utsläpp. På hemsidan ska det finnas tydlig information och hjälp för invånarna att bli klimatsmarta. Information till skolor kan exempelvis innefatta att Natur- och Miljüboken förmedlas till skolelever.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 1.1.3	Energi- och klimatrådgivning ska finnas för kommunens invånare, företag och organisationer.	Energi och klimatrådgivare	Ordinarie verksamhet		Årligen	TN
		Verksamhetsplan				

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är att kommunen ska erbjuda kostnadsfri och oberoende energi- och klimatrådgivning till hushåll, små och medelstora företag, lokala föreningar och organisationer i kommunen. Rådgivningen omfattar kunskap om energieffektivisering, transporter, förnybart, klimatpåverkan ur många perspektiv samt om energianvändning och förutsättningar att ändra energianvändning i lokaler och bostäder. Det ska vara lätt att finna information på kommunens hemsida. Rådgivningen kan även vara en del av åtgärd 1.1.1 då rådgivarna exempelvis kan delta på mässor och arrangera föreläsningar som uppmuntrar de som bor och verkar i kommunen att minska sina utsläpp. Energi- och klimatrådgivningen påverkar indirekt även åtgärd 2.1.1 och 2.1.2, 3.1.1 samt delmål 4.1 och 4.2 positivt. I nuläget bedrivs verksamheten med stöd av Energimyndigheten och därför tillkommer inga kostnader för kommunens del, om detta stöd dras in behöver dock åtgärden finansieras med kommunala medel.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 1.1.4	Det ska årligen arrangeras fortbildningstillfälle gällande klimatpåverkan utbildningar för kommunens folkvalda.	Genomförda utbildningar		10	Årligen, from 2022	KS (SHB)

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är att politikerna ska vara väl informerade och uppdaterade gällande klimatpåverkan. Åtgärden kan exempelvis innefatta föreläsning eller workshop i samband med politiska sammankomster.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 1.1.5	En enkel modell ska utvecklas för att i tidigt skede av detaljplaneplanprocessen översiktligt bedöma energibehov och klimatpåverkan.	Framtagen modell	Ordinarie verksamhet	Inom projekt	2023	KS (SHB)
		Redogörelse för energibehov och klimatpåverkan inom planbesked.			Årligen, from 2024	

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är att kommunen ska förbättra förutsättningar för att ta energi- och klimathänsyn tidigt i den fysiska planeringen, som ofta utgör basen för hur framtidens hållbara samhälle formas. Kommuner har planmonopol och bör använda monopolet på så sätt att de detaljplaner som ger mest samhällsnytta prioriteras framför detaljplaner som ger mindre nytta. I detta arbete använder kommunen ett värderosverktyg. En av de aspekter som poängsätts är hållbar utveckling. Den modell som tas fram för energi- och klimathänsyn ska ge avtryck på prioriteringsvärdet för aspekten hållbar utveckling. Värderosen kan på så sätt användas som en motivator för att förbättra energibehov och klimatpåverkan i projekt genom att de då hamnar högre i prioriteringsranking. Åtgärden innefattar att skapa en kommunal standard för översiktlig bedömning av energi- och klimatpåverkan av detaljplaner. Modellen är avsedd att användas i samband med planbesked. Eventuell bedömning av betydande miljöpåverkan, miljökonsekvensbeskrivning och tillståndsprövning hänskjuts till senare planeringsfas.

Mål för kommunorganisationen

Mål 1.2 Utsläpp av växthusgaser ska minska årligen och i snabbare takt än i kommunen som geografisk enhet.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 1.2.1	Årliga kampanjer med fokus på minskad klimatpåverkan ska genomföras till kommunanställda.			Ordinarie verksamhet	Årligen	KS (SHB)

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är att uppmuntra och inspirera kommunanställdas klimatsmarta val och därigenom minska klimatpåverkan. Kommunen ska verka för att kommunanställda minskar sin klimatpåverkan både i tjänsten och arbetspendlingen. Åtgärden kan exempelvis innefatta föreläsningar, workshops eller beteendepåverkan. Genomförande kan bland annat ske i samband med kommunintern resvaneundersökning.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 1.2.2	Kommunens intranät ska innefatta tydlig och aktuell information och riktlinjer gällande minskad klimatpåverkan.			Ordinarie verksamhet	Årligen	KS (KLK, SHB)

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är kommunens klimatarbete ska vara lättillgängligt och tydligt för kommunanställda. Informationen ska vara kopplad till kommunens processer och arbete. Den kan bland annat innefatta information om upphandling och inköp, Energi- och klimatplanen, kommunens klimatpåverkan, kampanjer, resepolicy och hur man bokar cyklar.

Mål 1.3 Lomma kommun ska vara en förebild i arbetet med minskad klimatpåverkan.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 1.3.1	Lomma kommuns klimatarbete ska tydliggöras via bland annat hemsida, media och sammankomster.			Ordinarie verksamhet	Årligen	KS (SHB, KLK), TN

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är att sprida information om klimatsmart arbete i kommunen. Kommunhemsidan ska vara uppdaterad med information om kommunens arbete med energieffektivisering och minskad klimatpåverkan. Innovativa lösningar, visioner, utmärkelser och liknande bör marknadsföras via exempelvis nyheter på hemsidan, sociala medier eller dagspress. Vid sammankomster gällande energi och klimatpåverkan bör kommunens arbete inom området kortfattat beskrivas. Kommunens miljövänliga transportmedel (exempelvis cyklar, elcyklar och miljöbilar) ska tydligt märkas med kommunens logga och eventuellt hållbarhetsbudskap, detta är viktigt då transportmedlen tydligt visualiserar kommunens närvaro i samhället.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 1.3.2	Kommunen ska samverka med externa aktörer kring innovativa klimatsmarta lösningar.			Ordinarie verksamhet	Årligen, from 2022	KS (SHB), TN

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är att optimera arbetet med minskad klimatpåverkan med hjälp och inspiration från externa parter. Exempel på viktiga samverkansparter är det kommunägda energibolaget Kraftringen, föreningen Klimatkommunerna, andra kommuner, Länsstyrelsen, kommunförbundet Skåne och Sveriges lantbruksuniversitet i Alnarp. Åtgärden syftar även till att minska utsläppen genom samverkan med entreprenörer kring klimatsmarta transportmedel och redskap. Genom löpande samarbete med externa aktörer ska Lomma kommun verka för och/eller bidra med förslag och lösningar som gör det möjligt för aktören att använda och utveckla mer klimatsmarta hållbarhetslösningar i sina verksamheter. Detta kan vara i form av gemensamma kampanjer och testperioder av olika färdmedel och redskap i det dagliga arbetet.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 1.3.3	Kommunen ska vara medlem i klimatkommunerna.			10	Årligen	KS (SHB)

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är att genom samverkan med framstående kommuner och andra organisationer optimera arbetet med minskad klimatpåverkan. Klimatkommunerna är en förening för kommuner och regioner som jobbar aktivt med lokalt klimatarbete. De 38 medlemmarnas klimatarbete ligger i framkant i Sverige och världen, med tuffa klimat- och energimål och ambitiösa åtgärder. Klimatkommunernas övergripande syfte är att minska utsläppen av växthusgaser i Sverige. Föreningen stödjer kommuner som vill arbeta med klimatfrågan och är en pådrivande aktör för det nationella klimatarbetet genom att lyfta fram vilka möjligheter, hinder och drivkrafter som har betydelse för arbetets resultat. Klimatkommunerna sprider information och erfarenheter om lokalt klimatarbete och höjer kunskapen om klimatproblematiken. Klimatkommunerna har även internationella samarbeten och kontakter med liknande nätverk i andra länder. Lomma kommun ska fortsätta sitt medlemskap som påbörjades 2016.

Mål 1.4 Kunskapen om kommunens klimatpåverkan ska öka.						
Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 1.4.1	En modell ska utvecklas för att följa upp kommunens totala energiflöden och klimatpåverkan.	Modell för energiflöden och klimatpåverkan	200		2023	KS (SHB)

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är att systematisera och förbättra kunskapen om kommunens klimatpåverkan för att optimera arbetet med minskad klimatpåverkan. Lomma kommun redovisar årligen kommunens klimatpåverkan i samband med bland annat årsredovisning och sammanställningar till samverkansgrupperna Klimatkommunerna och Fossilbränslefritt Skåne. Redovisningarna görs för kommunen som geografisk enhet samt för kommunorganisationen. Metodiken ska utvecklas med en ny modell för att effektivisera sammanställningen och optimera bedömningen av kommunens klimatpåverkan. Relevanta delar som behöver utvecklas då de saknas helt eller delvis är exempelvis konsumtionsbaserade utsläpp, livscykelperspektiv på byggmaterial och fordon, samt kolinlagring i mark. Modellen kan även inkludera koppling till handeln med utsläppsrätter. Beräkningsmodellen ska utgöra underlag till kommunens koldioxidbudget (se åtgärd 1.1.1). De utsläpp som kommunen genererar som geografisk enhet ska följas upp både som totala utsläpp samt utsläpp per kommuninvånare. Nyttjandet av dessa olika uppföljningssystem ska problematiseras och utvärderas i samband med uppföljning. I den mån det är möjligt bör uppföljning även specificera de utsläpp från E6 som genereras från genomfartstrafik.

2 Hållbara transporter

Mål för Lomma kommun som geografisk enhet

Mål 2.1 Andelen hållbara resor ska öka årligen. År 2030 ska utsläppen av växthusgaser från transporter inom Lomma kommun vara minst 70 procent lägre än år 2010.*

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 2.1.1	Lomma kommun ska medverka till att skapa en attraktiv kollektivtrafik och öka andelen kollektivtrafikpendlare.	Turtäthet och stationer för persontåg Andel kollektivtrafikresor		Ordinarie verksamhet	Årligen 2024	KS (SHB)

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är att Lomma kommun ska verka för ökad andel kollektivtrafikresande. Genom översiktsplan, fördjupad översiktsplan, planprogram och detaljplaner bör ny bebyggelse styras till kollektivtrafiknära lägen. Planprocesserna bör verka även för att utveckla kollektivtrafiken. Nya tågstationer ska tillkomma i Flädie och Alnarp, i enlighet med pågående översiktsplanering. Kommunövergripande resvaneundersökning bör genomföras minst en gång under planperioden för att följa upp andelen som reser med kollektivtrafik. Eventuell bedömning av betydande miljöpåverkan, miljökonsekvensbeskrivning och tillståndsprövning hänskjuts till senare planeringsfas.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 2.1.2	Befintlig Cykelplan och Strategi för ökad andel gång- och cykeltrafik ska implementeras och följas i aktuella projekt.	Sträcka separerad gång- och cykelväg, samt sträcka separerad gångväg Andel aktiva resor		Ordinarie verksamhet	Årligen 2024	TN, KS (SHB)

Åtgärdsbeskrivning: Åtgärden syftar till att Lomma kommun ska fortsätta utveckla en attraktiv och prioriterad gång- och cykelinfrastruktur och öka andelen aktiva resor. Kommunen ska fortsatt implementera åtgärder från cykelplanen och därmed skapa ännu bättre förutsättningar för de aktiva resorna. Vid planering och nybyggnation ska gång- och cykelinfrastruktur prioriteras. Det är viktigt att beakta tillgänglighet och trygghet för olika typer av användare. Kommunövergripande resvaneundersökning bör genomföras minst en gång under planperioden för att följa upp andelen aktiva resor. Eventuell bedömning av betydande miljöpåverkan, miljökonsekvensbeskrivning och tillståndsprövning hänskjuts till senare planeringsfas.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 2.1.3	Lomma kommun ska ha en uppdaterad P-norm med aktuella klimatsmarta lösningar.	Aktuell P-norm	Ordinarie verksamhet		Årligen	KS (SHB)

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är att P-normen ska gynna klimatsmart exploatering. Gällande parkeringsnorm ska innefatta flexibla P-tal så att fastighetsägare kan minska parkeringsytan i utbyte mot klimatsmarta mobilitetslösningar. Vid specifika projekt kan områdesspecifik parkeringsnorm utvecklas för att ge utrymme för innovativa hållbarhetslösningar. Eventuell bedömning av betydande miljöpåverkan, miljökonsekvensbeskrivning och tillståndsprövning hänskjuts till senare planeringsfas.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 2.1.4	Lomma kommun ska utveckla en områdesspecifik P-norm med hållbarhetsfokus i framkant	Områdesspecifik P-norm	Inom projekt		2023	KS (SHB)

Åtgärdsbeskrivning: Vid minst ett tätortsutvecklingsprojekt, som exempelvis Bjärreds vångar, ska en områdesspecifik parkeringsnorm utvecklas för att ge utrymme för innovativa hållbarhetslösningar. Eventuell bedömning av betydande miljöpåverkan, miljökonsekvensbeskrivning och tillståndsprövning hänskjuts till senare planeringsfas.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 2.1.5	Lomma kommun ska minska biltrafiken på strategiska platser genom antingen trafikreglering eller avgiftsbeläggning.	Utredning och insatser	400	Ordinarie verksamhet	Årligen, from 2022	TN

Åtgärdsbeskrivning: Åtgärden syftar till att minska biltrafiken på strategiska platser. Minskning av biltrafik kan antingen ske genom avgiftsbeläggning eller tidsreglering, samt åtgärder såsom minskning av mängden parkeringsplatser, materialval på beläggningar, avstånd mellan parkering och målpunkt samt förbud mot fordon på vissa platser. Eventuellt införande av avgiftsreglering är förenat med en investeringskostnad. Utredning föreslås för avgiftsbeläggning samt för att identifiera strategiska platser aktuella för reglering. Eventuell bedömning av betydande miljöpåverkan, miljökonsekvensbeskrivning och tillståndsprövning hänskjuts till senare planeringsfas.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 2.1.6	Lomma kommun ska verka för att öka allmänhetens tillgång till stationer med förnybara bränslen för exempelvis miljöbilar, elmopeder och elcyklar.	Övergripande strategi laddstolpar	Ordinarie verksamhet		Årligen	TN, KS (SHB)
		Antal platser med förnybara bränslen				
	<p>Åtgärdsbeskrivning: Åtgärden syftar till att underlätta, motivera och påskynda en övergång till miljöfordon hos kommunens invånare. Med miljöbil avses enbart bonusklassad bil enligt klassificeringssystemet Bonus-Malus eller motsvarande nivå i efterföljande klassificeringssystem. Miljöbilar innefattar därmed för närvarande biogashybrid, laddhybrid, ren elbil och vätgasbilar. Åtgärden innefattar bland annat utveckling av en övergripande strategi för laddstolpar, utöver kraven i Plan- och bygglagen. Andra delåtgärder kan innefatta kartläggning av lämpliga platser för laddstolpar till allmänheten samt anläggning av laddstolpar. I Lomma kommun finns laddstolpar på åtta olika ställen med totalt sett 19 P-platser dedikerade till laddning. Lomma kommun har samverkat till installationen av laddstolpar på två ställen som respektive har två laddplatser. Kommunen ska även verka för anläggning av biogastankställe inom kommunens gränser, i dagsläget är det ungefär 1 mil från de större tätorterna till närmaste tankställe för biogas. Utöver el och biogas kan åtgärden även innefatta anläggning av tankstation för vätgas eller annat förnybart bränsle. Delåtgärderna kan lämpa sig för extern subventionering genom exempelvis Klimatklivet. Eventuell bedömning av betydande miljöpåverkan, miljökonsekvensbeskrivning och tillståndsprövning hänskjuts till senare planeringsfas.</p>					
Åtgärd 2.1.7	Hållbarhetsinriktade åtgärder inom mobility management ska sammanställas årligen	Årlig sammanställning		Ordinarie verksamhet	Årligen	KS (SHB)
	<p>Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är att kortfattat sammanfatta kommunens arbete med att styra över mot miljövänligt resande och/eller minskat resande. Sammanställningen ska innefatta genomförda åtgärder riktade till kommunorganisationen samt allmänheten, föreningar, skolor och näringslivet, föregående år. Samt planerade åtgärder kommande år och utvecklingsmöjligheter. Sammanställningen ska spridas till berörda parter för genomförandet av mobility managementåtgärder. Sammanställningen är kopplad till följande åtgärder i denna plan: 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.2.1, 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4, 2.1.5, 2.1.6, 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4, 2.2.5, 2.3.1 och 2.3.2. Sammanställningen kan även vara kopplad till miljömålet God bebyggd miljö i miljömålsprogrammet.</p>					

Mål för kommunorganisationen

Mål 2.2 Kommunens verksamheter ska inte använda fossila bränslen i kommunens transporter, resor eller köpta tjänster.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 2.2.1	Kommunens resepolicy ska ha ett tydligt hållbarhetsfokus vara uppdaterad, efterföljas och följas upp årligen.	Årlig information om resepolicy	Ordinarie verksamhet	Ordinarie verksamhet	Årligen	KS (SHB)
		Aktuell resepolicy			Årligen	

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är att kommunens resepolicy ska vara ett kraftfullt verktyg för att styra över tjänsteresorna mot kollektivtrafik och aktiva resor, samt att minska resandet genom fler digitala möten (styrning till digitala möten hanteras eventuellt i samverkan med eller enbart i mötespolicyn, se åtgärd 2.3.1). Resepolicyn ska fortsatt syfta till att i fallande prioriteringsordning främja en säker arbetsmiljö, minska miljöbelastningen, förstärka kommunorganisationen som samhällsförebild samt eftersträva kostnadseffektivitet. Policyn ska innehålla riktlinjer för resande vid olika sträckor, hur dessa ska företas. Resepolicyn ska tillämpas inom samtliga förvaltningars verksamhet. Resepolicyn ska följas upp årligen genom kommunintern resvaneundersökning samt miljöstatistik från resebolagen. Efterlevnaden av resepolicyn ska rapporteras om i samband med resvaneundersökningen. Lämplig metod för att säkra att resepolicyn följs bör implementeras.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 2.2.2	Kommunen ska ha en mobilitetssamordnare som har ett övergripande ansvar över kommunens transportmedel.	Planering och tillsättning av mobilitetssamordnare	Ordinarie verksamhet	Omfördelning inom ram	2022	KS (KLK), övriga nämnder
		Mobilitetssamordning gällande fordonspooler				

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med mobilitetssamordning är kostnadsbesparingar samt minskad miljöpåverkan. I dagsläget finns det inom kommunorganisationen 48 personbilar (varav 3 miljöbilar) och 16 lätta lastbilar (varav 1 är miljöbil) som är fördelade på olika avdelningar. Av de dagar under 2019 som bilarna var i kommunal ägo gick 20 % av bilarna mindre än 10 km per dag och enbart 56 % gick över 27 km (vilket motsvarar 10 000 km per år). Enligt resepolicy ska resor under 3 km genomföras med cykel eller gång, men genomsnittsträckan för bilarna i kommunhusets bilpool är enbart drygt en halv mil per bokning och dessa avser oftast en resa tur och retur. Enbart fyra (5 %) av bilarna (varav en registrerad som lätt lastbil) utgörs av miljöbilar med klassningen bonus enligt bonus malus-systemet. Utöver de kommunägda fordonen så genomförs många resor i privata fordon vilket tidigare år har kostat kommunen 600 tkr i milersättning. Åtgärden syftar till att effektivisera nyttjandet av fordonsflottan och minska klimatpåverkan genom en samordnad förvaltning av kommunens fordon. Effektiviseringen bör ske genom att skapa övergripande fordonspooler där samtliga fordon (exempelvis bilar, elcyklar och cyklar) ingår. Mobilitetssamordningen kan innebära en ny tjänst, men den sammanslagna arbetstiden med kommunens fordon beräknas i dagsläget uppta ungefär två heltidstjänster (enligt preliminära bedömningar). En utredning om mobilitetssamordning är pågående parallellt med energi- och klimatplanen. Mobilitetssamordningen bör genomföras genom omvandling av tjänst, nyanställning eller via extern aktör. I fordonssamordningen bör det utöver ansvar över kommunens bilar och cyklar även ingå uppföljning och övervakning (ex. digitala körjournaler och efterlevnad av resepolicy), beteendepåverkan, cykel- och kollektivtrafikfrämjande åtgärder samt kommunintern resvaneundersökning. Vid nyttjande av extern aktör finns det även möjlighet till en halvöppen pool som under kvällar och helger är tillgänglig för allmänheten med miljöbilar och eventuellt även cyklar. Åtgärden har en stark koppling till de flesta övriga åtgärder inom detta delmål (2.1).

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 2.2.3	Det ska finnas laddstolpar eller annan lösning för att möjliggöra att samtliga av kommunens bilar* kan vara miljöbilar**.	Antal laddstolpar och ev. annan lösning för miljöbilar	375 (investering)	Ordinarie verksamhet	2023	TN, övriga nämnder

Åtgärdsbeskrivning: El utgör ett av de miljövänligaste drivmedlen. I nuläget genererar produktionen av elfordon ökade utsläpp i jämförelse med konventionella fordon, men även om hela livscykeln inkluderas så släpper elfordon som drivs på grön el ut betydligt mindre än fossilbränsleddrivna fordon. Rena elbilar och laddhybrider klassas som Bonus (hårdaste miljökriteriet) i Transportstyrelsens Bonus malus-system. Då kommunen saknar tankställen för biogas (i dagsläget är det ungefär 1 mil från de större tätorterna till närmaste tankställe för biogas) utgör elbilar det bästa miljöbilsalternativet för de flesta av kommunorganisationens fordon. Förbättrade och samordnade tankningsrutiner i samband med mobilitetssamordning (se åtgärd 2.2.2) kan dock möjliggöra att fler bilar kan drivas med biogas. Av kommunens bilar fanns 2019 enbart en elbil och en laddhybrid, vilket till stor del beror på avsaknad av laddningsmöjlighet. Syftet med åtgärden är att minska kommunorganisationens påverkan på klimatet och den lokala miljön, samt att omvandling till miljöbilar är viktigt för att vara en samhällsförebild då fordonen ofta är synliga för allmänheten. Åtgärden innefattar att laddstolpar ska finnas för samtliga av kommunens personbilar. Under 2019 hade kommunen 48 personbilar, uppskattningsvis behöver därför cirka 25 laddstolpar med dubbeluttag installeras vid kommunens fastigheter. Då kommunens fordon sällan går mer på en dag än vad ett fulladdat elbilsbatteri kan driva, bör det räcka att installera normalladdningsstationer. Uppskattad kostnad per laddstolpe är 5 tkr för stolpen och 10 tkr i anläggningskostnad.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 2.2.4	Samtliga av kommunens köpta och leasade bilar* ska vara miljöbilar**.	Uppdaterad policy och avropsavtal	Ordinarie verksamhet	675 (KS 105, SOC 570)	Årligen, from 2024	KS (KLK), övriga nämnder
		Antal och andel miljöbilar			Årligen	

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är att minska kommunorganisationens utsläpp från transporter. Samtliga personbilar och lätta lastbilar som ingår i kommunorganisationen ska vara klassade som miljöbil. Med miljöbil avses enbart bonusklassad bil enligt klassificeringssystemet Bonus-Malus eller motsvarande nivå i efterföljande klassificeringssystem. Miljöbilar innefattar därmed för närvarande biogashybrid, laddhybrid, ren elbil och vätgasbilar. Kommunen har i dagsläget en liten andel miljöbilar, mindre än 5 %. Då kommunen saknar tankställen för biogas (i dagsläget är det ungefär 1 mil från de större tätorterna till närmaste tankställe för biogas) utgör elbilar det bästa miljöbilsalternativet för de flesta av kommunorganisationens personbilar. Större bilar, lätta lastbilar eller bilar som körs hela dagen kommer inte att kunna ersättas med elbilar utan bedöms i dagsläget bäst ersättas med gasbilar som drivs med 100 % biogas. Förbättrade och samordnade tankningsrutiner i samband med mobilitetssamordning (se åtgärd 2.2.2) kan även möjliggöra att fler personbilar kan drivas med biogas. För att nå målet om fossilbränslefria transporter måste en tydlig strategi för anskaffning av fordon tas fram. För att få genomslag bör strategin samordnas av kommunens mobilitetssamordnare (se åtgärd 2.2.2). En del av strategin är att ta fram en fordonsanskaffningspolicy samt ett uppdaterat avropsavtal med fokus på miljöbilar. Policyn ska ge tydliga riktlinjer om vilka bilar som får köpas in och hur eventuella avsteg från denna policy får göras. Det överordnade syftet ska vara att ange hur kommunen ska fasa ut bilar som drivs av fossila bränslen och att minska energianvändningen vid kommunala bilresor. Det är dock viktigt att se till att icke fossila bränslen som kan komma att användas inte äventyrar den biologiska mångfalden, livsmedelsproduktionen eller andra mål för hållbar utveckling i Sverige eller i andra länder. Policyn får uppdateras beroende på vilken infrastruktur för fossilfri tankning som finns inom kommunen. Dessa uppdateringar bör ske när ny infrastruktur blir tillgänglig eller när nya regler gällande miljöbilar börjar gälla. Beräknade tillkommande kostnader i jämförelse med fossilbränsle driven bil varierar beroende på bilstorlek och drivmedel. Kostnaderna är baserade på beräkningar från planeringsavdelningen, socialförvaltningen (som innehar 38 personbilar och 5 lätta lastbilar, varav inga miljöbilar) och serviceavdelningen (som inklusive kommunhusets bilpool innehar cirka 10 personbilar och en lätt lastbil, varav två miljöbilar), och den avser hela kommunens fordonsflotta. Totalt innehar kommunen 48 personbilar (varav 3 miljöbilar) och 16 lätta lastbilar (varav 1 är miljöbil). Den utökade årskostnaden är uppskattad till 15 tkr per personbil, inklusive besparingar i bränslekostnader. Den totala utökade kostnaden per år beräknas därmed bli 675 tkr förutsatt att kommunens fordonsflotta ej begränsas. Kostnaden blir dock lägre om nyttjandet av fordonsflottan effektiviseras genom mobilitetssamordning med bland annat skapande av övergripande fordonspool (se åtgärd 2.2.2), dessutom väntas den pågående minskningen i prisskillnaden för elbilar att fortsätta. De som innehar fordon klassade som personbilar är i nuläget Kommunstyrelsen (10 personbilar och 8 lätta lastbilar, varav 4 är bonusklassade) och Socialnämnden (38 personbilar och 5 lätta lastbilar, varav inga är bonusklassade), Barn- och utbildningsnämnden samt Kultur- och fritidsnämnden (3 lätta lastbil, varav inga är bonusklassade). Detta innebär att de tillkommande årliga kostnaderna är 105 tkr för Kommunstyrelsen och 570 tkr för socialförvaltningen.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 2.2.5	Kommunens fordonsanvändning ska effektiviseras och styras över mot aktivt resande för att minimera och effektivisera bilanvändningen.	Andel och antal fordon av olika typer (ex. cyklar, elcyklar, miljöbilar och övriga bilar), och vilka som ingår i fordonspool		Ordinarie verksamhet	Årligen, from 2023	KS (KLK)
		Andel av kommunens anställda som har tillgång till miljövänliga transportmedel.			Årligen, from 2023	

Åtgärdsbeskrivning: Under 2019 gick 20 % av kommunens bilar mindre än 10 km per dag och enbart 56 % gick över 27 km (vilket motsvarar 10 000 km per år). Enligt resepolicyen ska resor under 3 km genomföras med cykel eller gång, men genomsnittsträcken för bilarna i kommunhusets bilpool är enbart drygt en halv mil per bokning och dessa avser oftast en resa tur och retur. Åtgärden innebär därmed både kostnadsbesparingar och miljövinster. Årligen ska det sammanställas vilka fordon som ingår i kommunorganisationen, hur många av dem som är miljöbilar samt hur många som ingår i fordonspool. Åtgärden kan ingå i mobilitetssamordning (åtgärd 2.2.2).

Mål 2.3 Kommunens transporter och resor ska minska årligen.						
Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 2.3.1	Kommunen ska ha en mötespolicy med tydligt hållbarhetsfokus.	Mötespolicy med hållbarhetsfokus	Ordinarie verksamhet		2022	KS (SHB, KLK)

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är att minska transportbaserade utsläpp i samband med möten. Mötespolicyen bör exempelvis styra över mot digitala möten, innefatta obligatorisk hänvisning till kollektivtrafik vid möten med parter från annan ort och rekommendera samåkning.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 2.3.2	Mötesrum och kontor ska vara utrustade för att främja resfria möten, och personalen ska vara informerad.	Antal mötesrum och kontor med teknisk utrustning för resfria möten	Befintlig budget	Ordinarie verksamhet	Årligen	KS (KLK)
		Information/ utbildning om digitala möten			Årligen	

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är att det ska finnas goda kunskaper och förutsättningar för digitala möten. Kontor och mötesrum ska ha uppdaterad och nödvändig hårdvara samt mjukvara för att effektivt genomföra digitala möten. Hänsyn bör tas även till lämplig belysning och ljusinstrålning. Utbildningsinsatser bör säkerställa att personalen känner sig trygg och bekväm med digitala möten. Statusen rapporteras årligen.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 2.3.3	Kommunorganisationens transporter ska samordnas.	Verktyg/modell för samordning av transporter	Ordinarie verksamhet		Årligen	BUN, SN, TN

Åtgärdsbeskrivning: Åtgärden syftar till att minska kommunorganisationens transportbaserade utsläpp, och den innefattar både kommunens egna och beställda transporter. Inom kostenheten ska matleveranser från köken samordnas och beställningar av livsmedel organiseras, för att minimera och samordna transporterna. Minimering av transporter genom fordonsamordning ska även ske inom andra områden såsom förvaltning, exploatering och anläggning.

3 Konsumtion

Mål för Lomma kommun som geografisk enhet

Mål 3.1 Utsläppen av växthusgaser från konsumtion ska minska årligen.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 3.1.1	Lomma kommun ska årligen genomföra aktivitet och/eller kampanj till allmänhet, skola och/eller företag för att minska konsumtionsbaserade utsläpp.			Inom projekt	Årligen	TN, BUN, KS (KLK, SHB)

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är att uppmärksamma och minska konsumtionsbaserade utsläpp. Aktiviteten kan exempelvis vara en kampanj för minskad konsumtion, ökat återbruk, minskat matsvinn, skräpplockning, information eller beteendepåverkan (så kallad nudging). Åtgärden genomförs lämpligtvis av eller i samverkan med SYSÄV.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 3.1.2	Kommunens avfallsplan ska leda till att återvinningen och återanvändningen ökar.	Aktuell avfallsplan	Inom befintlig budget	Ordinarie verksamhet	Årligen	TN

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är att kommunens avfallsplan ska innefatta ställningstaganden och åtgärder gällande minskade avfallsmängder och ökat cirkulärt kretslopp. Åtgärdena följs upp inom avfallsplanen. Eventuell bedömning av betydande miljöpåverkan, miljökonsekvensbeskrivning och tillståndsprövning hänskjuts till senare planeringsfas.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 3.1.3	Kommunen ska genomföra minst en fysisk åtgärd för att främja cirkulär ekonomi.	Åtgärd för att främja cirkulär ekonomi	Inom projekt		2022-2025	TN, KS (SHB)

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är att kommunen ska minska inflöde och utflöde från produktanvändningscykeln. Åtgärden genomförs lämpligtvis i samarbete med SYSÄV inom ramen för kretsloppsplanen. Åtgärden kan exempelvis innefatta anläggning för återbruk/lån av produkter i samband med tätortsutbyggnad. Eventuell bedömning av betydande miljöpåverkan, miljökonsekvensbeskrivning och tillståndsprövning hänskjuts till senare planeringsfas.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 3.1.4	Kommunen ska verka för att engångsartiklar som är tillverkade av fossila råvaror fasas ut.	Uppföljning		Ordinarie verksamhet	Årligen	KS (SHB), TN

Åtgärdsbeskrivning: Åtgärden syftar till att uppmärksamma och minska användningen av kortlivade produkter tillverkade av fossila bränslen. Åtgärden kan exempelvis innefatta informationskampanjer till allmänhet och skola, samt samverka med företag för att minska användandet och försäljningen av sådana produkter.

Mål för kommunorganisationen

Mål 3.2 **Utsläppen av växthusgaser från offentlig konsumtion ska minska årligen och snabbare än i kommunen som geografisk enhet.**

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 3.2.1	Kommunen ska arbeta med hållbarhetskriterier i finansförvaltningen.	Förvaltningsstrategi med hållbarhetskriterier	Ordinarie verksamhet	Ordinarie verksamhet	Årligen, from 2022	KS (KLK)

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är att kommunen tar ökat hållbarhetsansvar i sin finansförvaltning. Kommunen har hållbarhetskriterier gällande ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet i finansförvaltningen, vilket hanteras i finanspolicyn. I samband med revidering av finanspolicyn arbetar kommunen vidare med hållbarhetskriterierna. Lomma kommun ingår i en G8-kommungrupp som gemensamt jobbar med pensionskapitalförvaltning tillsammans med extern rådgivare. Gruppen har samma placeringsriktlinjer.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 3.2.2	Åtgärder ska leda till att plastprodukter som är tillverkade av fossila råvaror ska fasas ut.	Genomförd åtgärd	Ordinarie verksamhet	Ordinarie verksamhet	Årligen	Alla nämnder
		Andel tallrikar och glas i plast i kommunal grundskola, förskola, vård och omsorg			Årligen	

Åtgärdsbeskrivning: Åtgärden syftar till att minska användningen av plastprodukter som är tillverkade av fossila råvaror. Det är väsentligt att ha ett helhetsperspektiv så att utbyte inte sker mot engångsprodukter med större negativ miljöpåverkan. Delar av åtgärden utförs lämpligtvis i samarbete med SYSVAV inom ramen för kretsloppsplanen. Samtliga av kommunens grundskolor ska använda tallrikar och dricksglas som ej är tillverkade av plast (vilket även höjer kvaliteten) om det är möjligt med tanke på arbetsmiljön för kostverksamheten, flera skolor har redan gått över till glasprodukter. Åtgärden bör hanteras med hjälp av upphandlingsdirektiv (3.2.3) samt styrning av produkter i kommunorganisationens E-handel, den kan även innefatta beteendepåverkanskampanjer.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 3.2.3	Ramavtal/upphandlingsdirektiv ska uppdateras för minskad klimatpåverkan, ökat cirkulärt kretslopp samt minskad användning av plastprodukter.	Uppdaterat ramavtal/Ordinarie upphandlingsdirektiv verksamhet		Ordinarie verksamhet	2023	KS (KLK, SHB)

Åtgärdsbeskrivning: Åtgärden syftar till att minska miljöpåverkan från kommunorganisationens konsumtion. En stor del av konsumtionens miljöpåverkan innefattas under miljömålet "Begränsad klimatpåverkan" men åtgärden innefattar även uppfyllelse av övriga miljömål samt de globala hållbarhetsmålen. Åtgärden innefattar uppdatering av för ändamålet relevanta ramavtal och/eller upphandlingsdirektiv (exempelvis upphandlingspolicy). Genom att tydliggöra vilka krav som ska ställas och hur uppföljning ska genomföras kan upphandling bli ett effektivt verktyg för att minska miljöpåverkan som kommunens konsumtion ger upphov till. Upphandlingsdirektiven ska täcka både upphandling och inköp/avrop av tjänster (som exempel driftentreprenad) och varor. Kraven ska skrivas så att energianvändning och klimatpåverkan minimeras över hela livscykeln. Det innebär till exempel att det totala transportarbetet ingår i utvärdering av varor och tjänster. Åtgärden bör leda till minskat antal plastprodukter i kommunorganisationens E-handel. Arbetet ska ske i brett samarbete med samtliga förvaltningar för att säkerställa att direktiven är förankrade och praktiskt tillämpbara i kommunens dagliga verksamhet.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 3.2.4	Klimatpåverkan från mat inom kommunal verksamhet ska minska.	Utsläpp av växthusgaser från mat Andel vegetarisk mat		Ordinarie verksamhet	Årligen, from 2022 Årligen	BUN, SN

Åtgärdsbeskrivning: Åtgärden syftar till att minska de utsläpp som livsmedel i måltiderna inom skola, omsorg och personalrestaurang genererar sett över hela livscykeln. Konsumtion av kött har ökat under de sista årtiondena och är idag cirka 82 kg per år och person. Köttindustrin och djuruppfödning har visats stå för upp emot en femtedel av de globala utsläppen av växthusgaser. Det är nästan lika mycket som de samlade växthusgasutsläppen från världens transporter. Ett effektivt sätt att minska koldioxidutsläppen är helt enkelt att äta mer vegetarisk mat. Kommunen vill därför succesivt öka andelen vegetarisk mat som serveras i skolor/förskolor/boenden/restaurangen som drivs i Kommunens regi och på entreprenad. I nästan alla skolor serveras redan vegetariskt alternativ dagligen och köttmängderna är minskade. Vid genomförandet är det viktigt att beakta kost och nutrition, och att det är av särskilt stor vikt för äldre omsorgstagare. För att fortsatt minska klimatpåverkan från skolmaten är en viktig del att sammanställa och årligen följa upp de CO₂-utsläpp som maten genererar.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 3.2.5	Kampanjer ska leda till minskat matsvinn från skola och omsorg.	Mängd och andel matsvinn		Ordinarie verksamhet	Årligen	BUN, SN, TN

Åtgärdsbeskrivning: Åtgärden syftar till att minska livsmedelskonsumtionen samt mängden avfall. Inom förskolor, grundskolor och omsorg ska åtgärder genomföras för att minska matavfallet. Detta innefattar exempelvis beteendepåverkanskampanjer och nudging-åtgärder. Matsvinn ska mätas och redovisas årligen.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 3.2.6	Handlingsplan för energieffektiv IT ska tillämpas inom kommunorganisationen.	Färdig handlingsplan	Befintlig budget	Ordinarie verksamhet	2021	KS (KLK)

Åtgärdsbeskrivning: Åtgärden syftar till att minska klimatpåverkan och övrig negativ miljöpåverkan från IT-produkter och -tjänster. Det går åt allt mer energi till att driva IT-system. För att minimera energianvändning från dessa system krävs ett systematiskt arbete med att identifiera de mest energikrävande delar av systemen och hur man minskar deras användning. Lomma kommun har genomfört en flytt till virtuella servrar och arbetar med nattavstängning av vissa datorer. För att nå längre i arbetet krävs att ett handlingsprogram med energisparåtgärder och riktlinjer för energisnåla inköp tas fram. Utredning av hur Miljöstyrelsens kriterier för hållbar upphandling ska implementeras vid teknikinköp ska ingå i arbetet. I arbetet ska ingå att ta fram mätbara mål för arbetet.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 3.2.7	Kunskapen om de livscykelutsläpp som kommunens konsumtion genererar ska öka genom utveckling av analyser och modeller, dessa ska sedan implementeras i inköpsprocessen.	Redogörelse	Ordinarie verksamhet		2023	KS (SHB)

Åtgärdsbeskrivning: Åtgärden syftar till att optimera beräkningar av utsläpp från konsumtion, vilket i sin tur ligger till grund för ett effektivt klimatarbete. Bedömningen av utsläppen som produkter genererar under hela livscykeln är i många fall väldigt komplicerad, vilket innebär att dessa utsläpp ofta exkluderas i sammanställningar av klimatpåverkan. En viktig del i åtgärdsarbetet är att följa och tillämpa regionala och nationella beräkningsmodeller, exempelvis genom samverkansgrupperna fossilbränslefritt Skåne och Klimatkommunerna. Åtgärden bör genomföras i samband med åtgärd 1.4.1.

4 Energianvändning

Mål för Lomma kommun som geografisk enhet

Mål 4.1 År 2025 ska energianvändningen* i Lomma kommun vara minst 30 % lägre än 2005.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 4.1.1	Lomma kommun ska genomföra energitillsyn som inkluderar rådgivning.	Energitillsyn		Befintlig budget	Årligen	MBN

Åtgärdsbeskrivning: Åtgärden syftar till energieffektivisering och minskad klimatpåverkan från företag inom kommunen. Miljöenheten har möjlighet att med stöd av miljöbalken utöva energitillsyn på verksamheter i kommunen. Energitillsynen utgör endast en del av tillsynen mot verksamheter. De verksamheter man gör tillsyn av idag är små verkstäder, mindre industrier och liknande, där det finns utsläpp och kemikaliehantering. Miljöenheten genomför årligen energitillsyn över C-verksamheter inom ordinarie budget. Energitillsynen har tillkommit med stöd av Länsstyrelsen Skåne och Energikontoret Skåne och kan göras vid fler verksamheter än där miljökontoret redan har tillsyn idag. Om energitillsynen ska utökas krävs att det avsätts ytterligare resurser för denna verksamhet. Energi- och klimatrådgivningen (åtgärd 1.1.3) kan delvis bidra till att åtgärden genomförs genom att ge råd och inspirera företag samt följa med en miljöinspektör i samband med energitillsynen.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 4.1.2	Kommunen ska investera i energieffektiv gatubelysning.	Genomförda energieffektiviserings-åtgärder		Befintlig budget	Årligen	TN

Åtgärdsbeskrivning: Åtgärden syftar till att minska energianvändningen inom förvaltningen av gator och parker. Åtgärder för energieffektivisering av belysning sker i enlighet med utbytesprogram mot LED-armaturer på kommunens gatubelysningsanläggningar. Översyn sker på anläggningar på allmän platsmark. Energieffektivisering kan även uppnås med tids- eller närvarostyrning av gatubelysning. Det är väsentligt att beakta trygghetsaspekter vid genomförande.

Åtgärd 4.1.3	Möjlighet till frivillig redogörelse för hållbarhetsåtgärder i bygglovs- och anmälningsärenden ska tas fram.		Ordinarie verksamhet	Ordinarie verksamhet	2022	MBN, KS (SHB)
--------------	--	--	----------------------	----------------------	------	---------------

Åtgärdsbeskrivning: Åtgärden syftar till beteendepåverkan om hållbarhet vid byggnation samt att öka kommunens kunskaper om lokala hållbarhetsinsatser. Angivelse av hållbarhetsåtgärder ska vara frivillig och inte tvingande. Innan tillämpning kommer en analys att genomföras för att undersöka och analysera hur informationen kan inhämtas, vad den bör innefatta och hur den ska sparas. Informationen kan bland annat utgöra underlag för kommunens miljöbyggnadspris.

Mål 4.2 Andelen förnybar energi ska öka årligen.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 4.2.1	Andelen hushåll med fjärrvärme ska öka genom att förtätning och tätortsutbyggnad i första hand ska ske i områden med anslutningsmöjlighet till fjärrvärme.	Andel hushåll med fjärrvärme	Ordinarie verksamhet/ Inom projekt		tom 2025	KS (SHB)

Åtgärdsbeskrivning: Åtgärden syftar till att öka andelen förnybar energi. Tillämpning sker genom bland annat åtgärd 1.1.5 och 1.3.2. Andelen hushåll ska följas upp i samband med uppföljning av denna plan. Åtgärden genomförs främst i samband med översiktlig planering men kan även genomföras vid detaljplanering. Eventuell bedömning av betydande miljöpåverkan, miljökonsekvensbeskrivning och tillståndsprövning hänskjuts till senare planeringsfas.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 4.2.2	Fjärrvärmeproduktionen ska fortsatt vara 100 % fossilbränslefri.	Andel fossilbränslefri fjärrvärme	Ordinarie verksamhet		Årligen	KS (SHB), TN

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är att kommunen ska verka för att fjärrvärmeproduktionen fortsätter vara 100 % fossilbränslefri. Åtgärden genomförs i samverkan med Kraftringen.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 4.2.3	Kommunen ska verka för att anlägga minst en större anläggning för produktion av förnybar energi (exempelvis solcellspark).	Genomförd åtgärd/ utredning gällande anläggning för produktion av grön energi	Inom projekt		2024	TN, KS (SHB)

Åtgärdsbeskrivning: Åtgärden syftar till att minska klimatpåverkan samt i ett långsiktigt perspektiv säkra energiförsörjningen lokalt. Åtgärden kan genomföras som en separat utredning, eller i samband med övrig samhällsplanering. Utredningen bör innefatta bedömning av kostnad, miljöbedömning, energiproduktion, anslutande elnät, förstärkningar av elnät samt yta, dessa aspekter hänskjuts därmed till utredningsfasen. Etablering av storskalig energianläggning ska föregås av planprövning. Eventuell bedömning av betydande miljöpåverkan, miljökonsekvensbeskrivning och tillståndsprövning hänskjuts till senare planeringsfas.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 4.2.4	Kommunen ska tillhandahålla en "Solkarta" till kommuninvånarna, för bedömning av solceller.	Solkarta på hemsidan		10	Årligen	KS (SHB)

Åtgärdsbeskrivning: Åtgärden syftar till att minska klimatpåverkan samt i ett långsiktigt perspektiv säkra energiförsörjningen lokalt. En svårighet vid beslut om investeringar i solcellsanläggningar har varit att avgöra hur lämpliga olika tak är för energiproduktion. Därför har GIS-baserade solpotentialkartor utvecklats, dessa verktyg visar den potentiella solinstrålningen utifrån verkliga förhållanden på hustaken. GIS-verktygen utvärderar hur mycket solenergi som infaller på takytor inom ett område under ett helt år i kWh per kvadratmeter. Även planerad bebyggelse kan utvärderas med metoden vilket innebär att stadsplanerare, arkitekter och byggherrar på ett tidigt stadium kan utvärdera hur soloptimerade framtida byggnader kommer att vara. Med en solpotentialkarta kan privatpersoner och Kommunen få information om vilka byggnader som är lämpliga för solenergianläggningar. På kommunens hemsida ska kommuninvånarna ha fortsatt gratis tillgång till Solkartan. Med hjälp av Solkartan kan invånarna enkelt och snabbt få en uppfattning om vilka förutsättningar de har för solesproduktion på tak. Tjänsten inkluderar även uppskattad avbetalningstid på anläggningen.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 4.2.5	En ny vindkraftsutredning ska tas fram och en uppdaterad vindkraftspolicy ska antas politiskt.	Färdig vindkraftsutredning	200 samt ordinarie verksamhet		2024	KS (SHB)
		Politiskt antagen vindkraftspolicy			2025	

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är att uppdatera och fördjupa kunskaperna och riktlinjerna gällande vindkraft inom kommunen. Utredningen syftar till vara ett framtida planeringsunderlag genom att bland annat kartlägga och redogöra för olika typer av skyddsområden, infrastruktur, bebyggelse, säkerhetszoner, känsliga marina och landbaserade naturmiljöer, samt andra faktorer som påverkar utbyggnaden av vindkraft. Klimatmässigt är de geografiska förutsättningarna i kommunen goda föra att nyttja vindenergin. Enligt en av SMHI utförd studie i Skåne 1994, ligger 71 % av kommunen i vindenergiklass B och resterande i vindenergiklass C (vid en klassindelning från A till D där A är bästa klass). I enlighet med kommunens utredning av förutsättningarna för vindkraft är anläggningen av storskalig vindkraft inom Lomma kommun dock kraftigt begränsad, av bland annat befintlig och planerad bebyggelse, riksintressen, naturvärden och infrastruktursatsningar. I översiktsplan 2010 tar kommunen generellt sett ställning mot vindkraftsetablering. I samrådsförslaget till kommunens kommande översiktsplan har detta ändrats något då kommunen tar ställning mot havsbaserade vindkraftverk samt mot vindkraftverk inom övriga områden som anses olämpliga i vindkraftsutredningen, det anges även att vindkraftsutredningen och vindkraftspolicyn ska uppdateras samt att etablering av storskalig vindkraft alltid ska föregås av planprövning. Kommunfullmäktige antog vindkraftspolicyn 2004 och vindkraftsutredningen 2009 (inför översiktsplan 2010). Inom kommunen finns sex storskaliga vindkraftsverk, dessa ligger nordöst om Fjelle. Eventuell bedömning av betydande miljöpåverkan, miljökonsekvensbeskrivning och tillståndsprövning hänskjuts till senare planeringsfas.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 4.2.6	En områdesspecifik energiplan som har hållbarhetsfokus i framkant ska tas fram gällande utvecklingsområdet Bjärreds vångar, den ska innefatta innovativa hållbarhetslösningar som visualiseras i stadsbilden.	Energiplan för Bjärreds vångar	Inom projekt		2022	KS (SHB)

Åtgärdsbeskrivning: Åtgärden syftar till att skapa styrmedel för tätortsutveckling som har hållbarhetslösningar i framkant. Utvecklingen av Energiplanen för Bjärreds vångar är påbörjad inom det EU-finansierade MULTIPLY-nätverket, som i Sverige drivs av Svenska miljöinstitutet (IVL). Planen ska ge en översikt på hur Bjärreds vångar kommer se ut när det gäller energianvändning och mobilitetsfrågor. Den ska även användas som ett uppföljningsdokument. Hållbarhetslösningar som visualiseras i stadsbilden kan exempelvis innefatta mobilitetshubb. Eventuell bedömning av betydande miljöpåverkan, miljökonsekvensbeskrivning och tillståndsprövning hänskjuts till senare planeringsfas.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 4.2.7	Möjligheten att inom kommunen nyttja geotermisk energi ska utredas.	Utredning om geotermisk energi	Ordinarie verksamhet		2023	KS (SHB)

Åtgärdsbeskrivning: Åtgärden syftar till att skapa underlag för att långsiktigt minska klimatpåverkan och säkra lokal energiförsörjning. Alnarpströmmen är en lokal energiresurs där grundvattentemperaturen håller 9-10 °C vid 70 meters djup året runt. Då grundvattnet har en långsam strömningshastighet på några tiotal meter per år är förutsättningarna goda för att pumpa ner och lagra överbliven restvärme i grundvattenakvifären och nyttja den vid behov. Utredningen bör baseras på resultat från geotermianläggning i Alnarp. Akademiska hus har genomfört provborrningar för att påbörja värmelagring och senare utvinning från grundvattnet. Projektet som beräknas vara färdigt under 2021 innefattar sex varma och sex kalla brunnar sammankopplade med värmepumpsanläggning ovan mark. Värme och kyla kommer att produceras hållbart och säsongslagras mellan årstiderna genom att nyttja grundvattnet och berggrunden för lagring. Detta kommer ersätta stora delar av fjärrvärmens och delar av den kyla som idag produceras med kylkompressorer lokalt i byggnaderna i Alnarp. Utredningen genomförs lämpligtvis av eller i samverkan med Akademiska hus, SLU och/eller Kraftringen. Eventuell bedömning av betydande miljöpåverkan, miljökonsekvensbeskrivning och tillståndsprövning hänskjuts till senare planeringsfas.

Mål för kommunorganisationen

Mål 4.3 **Energianvändningen* i kommunens fastigheter ska 2025 halverats i jämförelse med 2009.**

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 4.3.1	Fastighetsbeståndets energianvändning ska minska genom energieffektivisering och beteendepåverkan.	Nybyggnationer som utförts energieffektivt eller befintlig budget	Inom projekt budget	Ordinarie verksamhet	Årligen	TN, BUN, SN
		Effektivisering i befintliga fastigheter			Årligen, from 2022	
		Beteendepåverkan			Årligen	

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är att energieffektivisera kommunens fastighetsbestånd. Effektivisering genomförs genom exempelvis byte eller ombyggnad av ventilations-, belysnings- och uppvärmningsanläggningar. Åtgärdsrioritering utförs efter särskilda energikartläggningar, besiktningar och analyser. Åtgärdernas lönsamhet skall utvärderas genom livscykelkostnader (LCC-kalkyler). I utvärderingen ska även ingå en miljövärdering. Det är väsentligt att energiprestandan ska bedömas utifrån byggnadens använda energi samt att inkludera hela energiförsörjningssystemet och dess utsläpp. Fokus ska ligga på att byggnadens energianvändning samt dess genererade utsläpp minimeras. Byggnadens energiprestanda ska därför planeras i enlighet med energitrappan: 1. Minimera mängden använd energi, 2. Ta tillvara på överskottsenergi, 3. Använd förnybar energi (där det är effektivt och inte driver ökade utsläpp), 4. Använd energi från biobränslen eller återvunnen energi från avfall, (5. Mindre hållbara alternativ). Åtgärderna ska vara av pilotkaraktär eller baseras på beprövade erfarenheter från användande av innovativa tekniker. Utförda åtgärder ska utvärderas för att om möjligt användas vid andra objekt.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 4.3.2	Kommunens nya byggnader ska minst uppfylla krav enligt miljöbyggnad silver (eller motsvarande certifiering).	Antal projekt samt andel byggnader som uppfyller certifieringskraven	Inom projekt		tom 2025	TN

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är att kommunens fastighetsbestånd ska vara långsiktigt hållbart. För att nå visionen om nollutsläpp av växthusgaser 2050 måste Kommunen redan idag se över investeringar som kommer att ha verkan när målet ska vara uppnått. Byggnader som byggs idag planeras att vara i bruk långt förbi 2050 och därför måste Kommunen tillse att så att ny byggnation är energieffektiv och långsiktigt hållbar. Kommunen bör därför alltid bygga miljömärkt eller så att krav på miljömärkning uppfylls. Miljöbyggnad (Sweden Green Building Council) är en märkning som är framtagen för nordiska förhållanden och innehåller tre olika klasser av miljöbyggnad. Krav ställs på byggnadernas energianvändning, inomhusmiljö och material. Programmet anses vara ett kostnadseffektivt sätt att minska byggnaders miljöpåverkan. Kommunens nya byggnader ska minst uppfylla kraven på miljöbyggnad silver. Det är dock väsentligt att energiprestandan ska bedömas utifrån byggnadens använda energi samt att inkludera hela energiförsörjningssystemet och dess utsläpp. Fokus ska ligga på att byggnadens energianvändning och dess genererade utsläpp minimeras. Exempelvis ska fossilbränslefritt producerad fjärrvärme inte väljas bort enbart för att klara certifieringskriterium gällande systemgräns för levererad energi. Byggnadens energiprestanda ska därför planeras i enlighet med energitrappan: 1. Minimera mängden använd energi, 2. Ta tillvara på överskottsenergi, 3. Använd förnybar energi (där det är effektivt och inte driver ökade utsläpp), 4. Använd energi från biobränslen eller återvunnen energi från avfall, (5. Mindre hållbara alternativ). Eventuell bedömning av betydande miljöpåverkan, miljökonsekvensbeskrivning och tillståndsprovning hänskjuts till senare planeringsfas.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 4.3.3	Kommunens ska ställa krav på livscykelanalys i samband med exploateringsavtal och markanvisningsavtal.	Antal avtal med krav på LCA	Ordinarie verksamhet		tom 2025	KS (SHB)

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är att kommunen ska verka för hållbar bebyggelse på både kommunal och privat mark. Sedan den 1 januari 2015 är det förbjudet för kommuner att ställa egna, högre krav på tekniska egenskaper, exempelvis energiförbrukning, än vad som anges i BBR. Detta begränsar kraftigt kommuns möjlighet att styra mot ett mer hållbart byggande. Det finns dock enligt sammanställning av Klimatkommunerna möjlighet att ställa krav på livscykelanalys i exploaterings- och markanvisningsavtal. Kravet på livscykelanalys styr över mot byggherrar med ett utvecklat hållbarhetsarbete och ökar kunskapen om klimatpåverkan inom kommunen. Kommunen bör även, i den mån det är juridiskt möjligt, ställa långtgående energieffektiviserings- och miljökrav i dessa avtal.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 4.3.4	Vid kommunal ny- och ombyggnation ska livscykelanalys tillämpas redan i projekteringsfasen för att minimera utsläpp och energiförbrukning.		Inom projekt		2025	TN

Åtgärdsbeskrivning: Åtgärden syftar till att öka kunskapen om klimatpåverkan för att senare införa klimatsmarta åtgärder. Åtgärden innefattar att ta fram metod och implementera livscykelanalyser i projekteringsfasen för byggnation. Genom att ha med sig analysen i ett tidigt skede ges de bästa möjligheterna för att minimera utsläpp och energiförbrukning i ett senare skede.

Mål 4.4 Andelen förnybar energi till kommunens fastigheter ska öka årligen.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 4.4.1	Kommunen ska fortsatt enbart använda förnybar energi i byggnader och anläggningar.	Andel förnybar värme och el	Ordinarie verksamhet		Årligen	TN

Åtgärdsbeskrivning: Åtgärden syftar till att minska klimatpåverkan från kommunens fastighetsbestånd. Kommunens fastigheter ska enbart använda 100 % fossilbränslefri energi till uppvärmning via fjärrvärme och el via märkningen Bra miljöval.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 4.4.2	Vid kommunens nybyggnationer ska solcellsanläggning installeras (på minst 12% av byggnadsarean anläggas, dock ska varje anläggning vara minst 10 kW), och kommunen ska verka för installation av solcellsanläggning på befintliga byggnader.	Översikt på kommunens byggnader, byggnadsår samt solcellsanläggning	Inom projekt		2022-2025	TN

Åtgärdsbeskrivning: Lomma kommun är i en expansiv utbyggnadsfas och bygger kommunal infrastruktur för att den kommunala servicen ska täcka behov hos den ökande befolkningen. Kommunen har därmed ett bra läge att satsa på att i samband med nybyggnation/ombyggnation installera anläggningar för småskalig produktion av förnybar energi, till exempel solceller, solfångare eller jordvärme. I syfte att förse nya/ombyggda byggnader med uppvärmningssystem som drivs med förnybar energi ska vid samtliga kommande byggprojektutredningar LCC-kalkyler upprättas för att utreda vilken typ av förnybar energiproduktionsanläggning som ska installeras. I utvärderingen ska även ingå en miljövärdering. Med byggnadsarea avses den area som en byggnad upptar på marken. Byggnadsarean kan beskrivas som en horisontalprojektion av byggnadens fasadliv omedelbart ovan sockeln eller andra överbyggnader som påverkar användbarheten av underliggande mark. Eventuell bedömning av betydande miljöpåverkan, miljökonsekvensbeskrivning och tillståndsprövning hänskjuts till senare planeringsfas.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 4.4.3	Vid kommunens nybyggnationer ska energilagring installeras vid behov.	Kommunala anläggningar med energilagring	Inom projekt		tom 2025	TN

Åtgärdsbeskrivning: Åtgärden syftar till att lagra förnybar energi från exempelvis solceller, minska energiförbrukningstoppar, säkra backupenergi och nyttja en växande elbilsflotta som en lagringsresurs. Åtgärden bör i ett första skede genomföras som ett innovativt pilotprojekt för att undersöka nyttan med energilagring. Eventuell bedömning av betydande miljöpåverkan, miljökonsekvensbeskrivning och tillståndsprövning hänskjuts till senare planeringsfas.

5 Säkerhet och tillgång

Mål för Lomma kommun som geografisk enhet

Mål 5.1 Energiförsörjningen ska vara leveranssäker och energieffektiv

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 5.1.1	Kommunen ska samverka med energibolag för att fortsatt bevara leveranssäker energiförsörjning.			Ordinarie verksamhet	Årligen	KS (KLK)

Åtgärdsbeskrivning: Åtgärden syftar till att säkra extern energiförsörjning genom fortsatt samverkan energibolagen. Kommunens risk- och sårbarhetsanalys visar att tillgång till el och värme vid eventuella kriser till stor del ligger utanför Kommunens kontroll. Istället ligger kontrollen hos elnätägare och värmeproducenter. För att säkerställa att kommunens behov av el och värme tillhandahålls bör kommunen ha en aktiv dialog med dessa aktörer. Dialog bör ske regelbundet och ska leda till att kommunen uppfyller sitt lagstadgade ansvar för att säkerställa tillförsel och distribution av energi.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 5.1.2	Kommunen ska i samverkan med energibolag verka för att kapa effekttoppar i elförbrukningen.			Ordinarie verksamhet	Årligen	KS (SHB, KLK), TN

Åtgärdsbeskrivning: Åtgärden syftar till att säkra energiförsörjningen genom att minska maximalbelastningen. Åtgärden kan exempelvis innefatta informationskampanjer och varierande energipris baserat på tillgång. Kommunen ska i samverkan med exempelvis Kraftringen verka för genomförande.

Mål 5.2 Tillgången av el- och värmeenergi vid kriser ska vara säkrad

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 5.2.1	Uppdaterad risk- och sårbarhetsanalys med fokus på tillgång av el- och värmeenergi vid kris.	Uppdaterad risk- och sårbarhetsanalys		Ordinarie verksamhet	Årligen	KS (KLK)

Åtgärdsbeskrivning: Åtgärden syftar till att öka kunskapen om följderna av olika kriser samt öka krisberedskapen. Inom kommunen ska det finnas en risk- och sårbarhetsanalys som visar att tillgång till el och värme vid eventuella kriser ligger utanför kommunens kontroll. Denna ska uppdateras med jämna intervall. Analysen ska innehålla en handlingsplan för minimering av risker och sårbarheter. Åtgärderna ska vara tidsatta och uppföljningsbara och beakta kommande klimatförändringar. I nuvarande risk- och sårbarhetsanalysen finns aspekterna el och värme med, de bör dock utvecklas i framtida analyser.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 5.2.2	Lomma kommun ska ha en aktuell prioritering av samhällsviktiga el-användare (Styrel).	Utredning		Ordinarie verksamhet	Årligen	KS (KLK)

Åtgärdsbeskrivning: Åtgärden syftar till att kartlägga och prioritera viktiga samhällsfunktioner. Styrel innebär att identifiera prioriterade elanvändare för att samhällsviktiga funktioner ska fungera. Det kan till exempel vara sjukhus, socialnämndens dygnet runt-verksamheter, räddningstjänst och elektroniska kommunikationer, men också elanvändare som till exempel ansvarar för att vatten- och avloppssystem ska fungera. Prioriteringen uppdateras vart fjärde år, planerad uppdatering 2020 har blivit flyttat till 2021 på grund av samhällsförändringar i samband med spridningen av Corona-viruset.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 5.2.3	Samhällsviktiga funktioner ska säkras med reservaggregat.			Ordinarie verksamhet	Årligen	KS (KLK)

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är att energiförsörjningen till viktiga samhällsfunktioner ska vara säkrad lokalt. Vissa reservaggregat finns utplacerad men fler kan tillkomma. Samhällsviktiga funktioner kan exempelvis innefatta sjukhus, socialnämndens dygnet runt-verksamheter, räddningstjänst och elektroniska kommunikationer, men också elanvändare som till exempel ansvarar för att vatten- och avloppssystem ska fungera. Åtgärden följs upp årligen med statusrapportering.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 5.2.4	Risk- och sårbarhet i energiförsörjningen som kan orsakas av översvämning ska vara identifierad.		Ordinarie verksamhet		Årligen	KS (KLK)

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är att utreda samhällsviktiga funktioner som hotas av översvämning. Åtgärden ska genomföras i samband med risk- och sårbarhetsanalys (åtgärd 5.2.1).

Mål 5.3 Tillgången av el- och värmeenergi ska långsiktigt vara säkrad						
Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 5.3.2	Hänsyn tas tidigt i den fysiska planeringen för att långsiktigt säkra tillgång av el- och värmeenergi.	Redogörelse för hänsyn i fysisk planering		Ordinarie verksamhet	Årligen	KS (SHB)

Åtgärdsbeskrivning: Åtgärden syftar till att kommunen i tidigt skede verkar för säker energiförsörjning. Åtgärden genomförs främst i samband med översiktlig planering.

6 Balansering och kompensation

Mål för Lomma kommun som geografisk enhet

Mål 6.1 Kolinbindning i kommunens skog och mark ska öka.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 6.1.1	Lomma kommun ska säkra en ökning och föråldring av skogsmarker.	Yta bevarad och nyskapad skogsmark, skyddad och totalt	Inom projekt	Ordinarie verksamhet	Årligen	KS (SHB)

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är att kommunen ska ta ansvar för att bevara och utöka det kol som binds i marken inom kommunens gränser. Skogar i de tillväxtzoner som Sverige tillhör binder enorma mängder kol, mer än vad som lagras i regnskogarna. Mycket kol binds in i trädens egen biomassa men oftast är det betydligt större mängder som lagras i skogsjordarna. Viktiga faktorer för att bevara och öka kolinlagringen är att undvika kalhyggen, låta skogen bli gammal och undvika dräneringar. Åtgärden lämpar sig väl för Lomma kommun som nästan enbart har unga skogsbestånd. Genom utveckling (exempelvis nya kompensationsområden) och skydd av skogsområden (exempelvis naturreservat) har kommunen möjlighet att fortsatt öka kolinbindningen inom kommunen. Modellerings av inbundet kol i kommunens mark och vatten bör göras i samband med genomförande av åtgärd 1.4.1.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 6.1.2	Lomma kommun ska verka för att bevara och etablera nya våtmarker i landskapet.	Antal och yta våtmarker	Inom befintlig budget	Ordinarie verksamhet	Årligen	KS (SHB)

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är att kommunen ska ta ansvar för att bevara och utöka det kol som binds i marken inom kommunens gränser. Våtmarker utgör marktyper som en stor del är mättade av vatten. Detta gör att nedbrytningen av dött organiskt material går långsammare och kol lagras därför in under väldigt lång tid, så länge våtmarken inte dräneras. Våtmarker är den naturtyp som har störst andel lagrat kol, exempelvis kan en gammal mosse ha ett över 10 meter tjockt lager med bara organiskt material som till hälften utgörs av kol. Om våtmarker dräneras, vid exempelvis omvandling till brukad mark, syresätts de stora kollagren vilket kan resultera i enorma kolutsläpp. Även om nedbrytningen i vattendränkta och därmed syrefattiga miljöer går väldigt långsamt så utgörs en större del av nedbrytningsprodukten av metangas, denna gas verkar på växthuseffekten 25 gånger starkare än koldioxid. Förhöjda utsläpp av metangas är ett problem vid nyanläggning av våtmarker, men sett långsiktigt så bildar våtmarkerna en kolsänka. Det är dock väldigt viktigt att kontinuiteten av både befintliga och nyanlagda våtmarker säkras. Modellerings av inbundet kol i kommunens mark och vatten bör göras i samband med genomförande av åtgärd 1.4.1. Eventuell bedömning av betydande miljöpåverkan, miljökonsekvensbeskrivning och tillståndsprövning hänskjuts till senare planeringsfas.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 6.1.3	Lomma kommun ska vid tillfälle verka för ökad kolinbindning i jordbruksmark.	Genomförda åtgärder.		Ordinarie verksamhet	Årligen	KS (SHB)

Åtgärdsbeskrivning: Kommunen ska verka för att kolinbindning i jordbruksmark ökar, hänsyn ska dock tas till produktionen. Åtgärden kan innefatta omvandling till betesmark eller minskning av lustgasutsläpp genom minskad gödsling, den kan även vara kopplad till åtgärd 6.1.4 om biokol.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 6.1.4	Lomma kommun ska utreda möjligheten till att producera och/eller använda biokol.	Färdig utredning	250	Ordinarie verksamhet	2023	KS (SHB), KFN, TN

Åtgärdsbeskrivning: Biokol är en benämning på det kol som bildas när organiskt material genomgår värmebehandling (så kallad pyrolys). Bildande och nyttjande av biokol har många hållbarhetsnyttor, det bidrar till avfallsomhändertagande, kolinbindning och jordförbättring. Genom att omvandla organiskt restavfall till kol förhindras att en stor del av kolet går upp i atmosfären genom exempelvis förbränning eller nedbrytning. Biokolet har kemiska och strukturella egenskaper som gör att den suger upp och bevarar näringsämnen, vatten och luft, den fungerar därför som ett utmärkt jordförbättringsmedel. Speciellt i Lomma där kolets minskar risken för vattensjuka lerjordar samt uttorkade sandjordar. Utredningen bör innefatta möjligheten att producera biokol från restavfall och hur biokol kan används som jordförbättring på exempelvis fotbollsplaner, parkmark, göna tak, permakultur och jordbruksmark. Det är väsentligt att berörda verksamhetsföreträdare blir involverade i utredningen. Eventuell bedömning av betydande miljöpåverkan, miljökonsekvensbeskrivning och tillståndsprövning hänskjuts till senare planeringsfas.

Mål för kommunorganisationen

Mål 6.2 Klimatpåverkan från alla kommunala transporter ska kompenseras genom åtgärder.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 6.2.1	Lomma kommun ska utveckla metodik för att kompensera för alla transportgenererade utsläpp.	Metod för kompensation	Ordinarie verksamhet		2023	KS (SHB)

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är utveckla en tillämpbar modell för klimatkompensation. Modellen kan innefatta intern eller extern klimatkompensation. Nyttjande av intern eller extern klimatkompensation ska utvärderas både gällande nytta (även gällande andra lokala ekosystemtjänster) och juridisk möjlighet (dett gäller främst extern kompensation). Åtgärden bör utvecklas i samband med genomförande av åtgärd 1.4.1. Åtgärden bör genomföras i samverkan med regionen och Klimatkommunerna.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Indikator	Kostnad tkr	Drift tkr/år	Period	Ansvar
Åtgärd 6.2.2	Samtliga av kommunorganisationens transportgenererade utsläpp ska kompenseras.	Andel kompenserade transportutsläpp	Ordinarie verksamhet	24	Årligen	KS (KLK, SHB)

Åtgärdsbeskrivning: Syftet med åtgärden är att tillämpa klimatkompensation, klimatväxling eller annan liknande metod för samtliga transportgenererade utsläpp från fossila bränslen som kommunorganisationen och dess entreprenad. När klimatväxlingsmodell (åtgärd 6.2.1) är utvecklad ska den användas. Långsiktigt bör detta leda till att nettoutsläppen från kommunorganisationens transporter är negativa. Kostnaden baseras på utsläppen år 2018 och 2019 som låg på ungefär 160 ton och en kostnad för klimatkompensation på 150 SEK per ton.

Bedömning av åtgärdernas effekt

I nedanstående tabell listas en uppskattning över omfattningen på genomförandet samt resultatet av respektive åtgärd. Bedömningen av åtgärdernas omfattning innefattar exempelvis arbetsinsats, kostnader och projektets omfång. Bedömningen av resultat är en uppskattning på hur stor påverkan åtgärden har på växthusgasutsläppen ifrån Lomma kommun som geografiskt område, dels under planperioden men även mer långsiktigt.

BEDÖMNINGSSKALA

1 – Väldigt liten/låg

2 – Liten/låg

3 – Medel

4 – Stor/hög

5 – Väldigt stor/hög

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Omfattning	Resultat
Åtgärd 1.1.1	En koldioxidbudget som är baserad på åtgärd 1.4.1 ska utvecklas inför kommande Energi- och klimatplan.	2	4
Åtgärd 1.1.2	Lomma kommun ska årligen påminna, inspirera och informera allmänheten, föreningar, skolor och näringslivet om att minska klimatpåverkan.	2	4
Åtgärd 1.1.3	Energi- och klimatrådgivning ska finnas för kommunens invånare, företag och organisationer.	1	3
Åtgärd 1.1.4	Det ska årligen arrangeras fortbildningstillfälle gällande klimatpåverkan för kommunens folkvalda.	2	4
Åtgärd 1.1.5	En enkel modell ska utvecklas för att i tidigt skede av detaljplaneplanprocessen översiktligt bedöma energibehov och klimatpåverkan.	2	3
Åtgärd 1.2.1	Årliga kampanjer med fokus på minskad klimatpåverkan ska genomföras till kommunanställda.	1	2
Åtgärd 1.2.2	Kommunens intranät ska innefatta tydlig och aktuell information och riktlinjer gällande minskad klimatpåverkan.	1	1
Åtgärd 1.3.1	Lomma kommuns klimatarbete ska tydliggöras via bland annat hemsida, media och sammankomster.	2	2
Åtgärd 1.3.2	Kommunen ska samverka med externa aktörer kring innovativa klimatsmarta lösningar.	2	4
Åtgärd 1.3.3	Kommunen ska vara medlem i klimatkommunerna.	2	2
Åtgärd 1.4.1	En modell ska utvecklas för att följa upp kommunens totala energiflöden och klimatpåverkan.	3	4

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Omfattning	Resultat
Åtgärd 2.1.1	Lomma kommun ska medverka till att skapa en attraktiv kollektivtrafik och öka andelen kollektivtrafikpendlare.	3	5
Åtgärd 2.1.2	Befintlig Cykelplan och Strategi för ökad andel gång- och cykeltrafik ska implementeras och följas i aktuella projekt.	4	5
Åtgärd 2.1.3	Lomma kommun ska ha en uppdaterad P-norm med aktuella klimatsmarta lösningar.	2	3
Åtgärd 2.1.4	Lomma kommun ska utveckla en områdesspecifik P-norm med hållbarhetsfokus i framkant	2	3
Åtgärd 2.1.5	Lomma kommun ska minska biltrafiken på strategiska platser genom antingen trafikreglering eller avgiftsbeläggning.	3	3
Åtgärd 2.1.6	Lomma kommun ska verka för att öka allmänhetens tillgång till stationer med förnybara bränslen för exempelvis miljöbilar, elmopeder och elcyklar.	2	4
Åtgärd 2.1.7	Hållbarhetsinriktade åtgärder inom mobility management ska sammanställas årligen	1	2
Åtgärd 2.2.1	Kommunens resepolicy ska ha ett tydligt hållbarhetsfokus vara uppdaterad, efterföljas och följas upp årligen.	1	3
Åtgärd 2.2.2	Kommunen ska ha en mobilitetssamordnare som har ett övergripande ansvar över kommunens transportmedel.	4	4
Åtgärd 2.2.3	Det ska finnas laddstolpar eller annan lösning för att möjliggöra att samtliga av kommunens bilar* kan vara miljöbilar**.	3	3
Åtgärd 2.2.4	Samtliga av kommunens köpta och leasade bilar* ska vara miljöbilar**.	4	3
Åtgärd 2.2.5	Kommunens fordonsanvändning ska effektiviseras och styras över mot aktivt resande för att minimera och effektivisera bilanvändningen.	2	3
Åtgärd 2.3.1	Kommunen ska ha en mötespolicy med tydligt hållbarhetsfokus.	1	2
Åtgärd 2.3.2	Mötesrum och kontor ska vara utrustade för att främja resfria möten, och personalen ska vara informerad.	2	2
Åtgärd 2.3.3	Kommunorganisationens transporter ska samordnas.	2	3
Åtgärd 3.1.1	Lomma kommun ska årligen genomföra aktivitet och/eller kampanj till allmänhet, skola och/eller företag för att minska konsumtionsbaserade utsläpp.	2	3
Åtgärd 3.1.2	Kommunens avfallsplan ska leda till att återvinningen och återanvändningen ökar.	3	5
Åtgärd 3.1.3	Kommunen ska genomföra minst en fysisk åtgärd för att främja cirkulär ekonomi.	4	3
Åtgärd 3.1.4	Kommunen ska verka för att engångsartiklar som är tillverkade av fossila råvaror fasas ut.	2	2

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Omfattning	Resultat
Åtgärd 3.2.1	Kommunen ska arbeta med hållbarhetskriterier i finansförvaltningen.	1	2
Åtgärd 3.2.2	Åtgärder ska leda till att plastprodukter som är tillverkade av fossila råvaror ska fasas ut.	1	1
Åtgärd 3.2.3	Ramavtal/upphandlingsdirektiv ska uppdateras för minskad klimatpåverkan, ökat cirkulärt kretslopp samt minskad användning av plastprodukter.	2	4
Åtgärd 3.2.4	Klimatpåverkan från mat inom kommunal verksamhet ska minska.	3	4
Åtgärd 3.2.5	Kampanjer ska leda till minskat matsvinn från skola och omsorg.	2	3
Åtgärd 3.2.6	Handlingsplan för energieffektiv IT ska tillämpas inom kommunorganisationen.	2	2
Åtgärd 3.2.7	Kunskapen om de livscykelutsläpp som kommunens konsumtion genererar ska öka genom utveckling av analyser och modeller, dessa ska sedan implementeras i inköpsprocessen.	2	2
Åtgärd 4.1.1	Lomma kommun ska genomföra energitillsyn som inkluderar rådgivning.	1	3
Åtgärd 4.1.2	Kommunen ska investera i energieffektiv gatubelysning.	2	1
Åtgärd 4.1.3	Möjlighet till frivillig redogörelse för hållbarhetsåtgärder i bygglovs- och anmälningsärenden ska tas fram.	2	2
Åtgärd 4.2.1	Andelen hushåll med fjärrvärme ska öka genom att förtätning och tätortsutbyggnad i första hand ska ske i områden med anslutningsmöjlighet till fjärrvärme.	3	4
Åtgärd 4.2.2	Fjärrvärmeproduktionen ska fortsatt vara 100 % fossilbränslefri.	2	5
Åtgärd 4.2.3	Kommunen ska verka för att anlägga minst en större anläggning för produktion av förnybar energi (exempelvis solcellspark).	5	3
Åtgärd 4.2.4	Kommunen ska tillhandahålla en "Solkarta" till kommuninvånarna, för bedömning av solceller.	1	2
Åtgärd 4.2.5	En ny vindkraftsutredning ska tas fram och en uppdaterad vindkraftspolicy ska antas politiskt.	2	3
Åtgärd 4.2.6	En områdesspecifik energiplan som har hållbarhetsfokus i framkant ska tas fram gällande utvecklingsområdet Bjärreds vångar, den ska innefatta innovativa hållbarhetslösningar som visualiseras i stadsbilden.	3	4
Åtgärd 4.2.7	Möjligheten att inom kommunen nyttja geotermisk energi ska utredas.	2	2
Åtgärd 4.3.1	Fastighetsbeståndets energianvändning ska minska genom energieffektivisering och beteendepåverkan.	4	3
Åtgärd 4.3.2	Kommunens nya byggnader ska minst uppfylla krav enligt miljöbyggnad silver (eller motsvarande certifiering).	4	3

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Omfattning	Resultat
Åtgärd 4.3.3	Kommunens ska ställa krav på livscykelanalys i samband med exploateringsavtal och markanvisningsavtal.	2	5
Åtgärd 4.3.4	Vid kommunal ny- och ombyggnation ska livscykelanalys tillämpas redan i projekteringsfasen för att minimera utsläpp och energiförbrukning.	3	2
Åtgärd 4.4.1	Kommunen ska fortsatt enbart använda förnybar energi i byggnader och anläggningar.	1	3
Åtgärd 4.4.2	Vid kommunens nybyggnationer ska solcellsanläggning installeras (på minst 12% av byggnadsarean anläggas, dock ska varje anläggning vara minst 10 kW), och kommunen ska verka för installation av solcellsanläggning på befintliga byggnader.	3	2
Åtgärd 4.4.3	Vid kommunens nybyggnationer ska energilagring installeras vid behov.	3	1
Åtgärd 5.1.1	Kommunen ska samverka med energibolag för att fortsatt bevara leveranssäker energiförsörjning.	1	3
Åtgärd 5.1.2	Kommunen ska i samverkan med energibolag verka för att kapa effektoppar i elförbrukningen.	1	2
Åtgärd 5.2.1	Uppdaterad risk- och sårbarhetsanalys med fokus på tillgång av el- och värmeenergi vid kris.	2	1
Åtgärd 5.2.2	Lomma kommun ska ha en aktuell prioritering av samhällsviktiga el-användare (Styrel).	2	1
Åtgärd 5.2.3	Samhällsviktiga funktioner ska säkras med reservaggregat.	2	1
Åtgärd 5.2.4	Risk- och sårbarhet i energiförsörjningen som kan orsakas av översvämning ska vara identifierad.	1	1
Åtgärd 5.3.2	Hänsyn tas tidigt i den fysiska planeringen för att långsiktigt säkra tillgång av el- och värmeenergi.	1	1
Åtgärd 6.1.1	Lomma kommun ska säkra en utökning och föråldring av skogsmarker.	4	5
Åtgärd 6.1.2	Lomma kommun ska verka för att bevara och etablera nya våtmarker i landskapet.	4	5
Åtgärd 6.1.3	Lomma kommun ska vid tillfälle verka för ökad kolinbindning i jordbruksmark.	2	2
Åtgärd 6.1.4	Lomma kommun ska utreda möjligheten till att producera och/eller använda biokol.	4	3
Åtgärd 6.2.1	Lomma kommun ska utveckla metodik för att kompensera för alla transportgenererade utsläpp.	3	2
Åtgärd 6.2.2	Samtliga av kommunorganisationens transportgenererade utsläpp ska kompenseras.	2	3

Energi och klimatplan

för Lomma kommun, 2021-2025

Bilaga 2

Nulägesanalys

Antagen av kommunfullmäktige 2020-12-03

KS/KF 2018:211.370

Innehållsförteckning

Kommunbeskrivning	4
Övergripande energianvändning och klimatpåverkan	5
<i>Energianvändning</i>	5
<i>Klimatpåverkan</i>	6
Transporter	9
Konsumtion	14
<i>Återvinning</i>	14
<i>Avfallsplan</i>	14
Energianvändning och produktion	16
<i>Värme</i>	16
<i>El</i>	16
<i>Övrig bioenergi</i>	18

En analys och beskrivning av kommunens nuvarande energianvändning och utsläpp av växthusgaser ska ses som en bas för att avgöra vilka frågor inom klimat- och energiområdet som kräver störst uppmärksamhet. Inom ramen för arbetet med energi- och klimatplanen har en kartläggning av användning av energi och utsläpp av växthusgaser inom kommunen genomförts. En del behandlar kommunen som geografiskt område och baseras på statistik från SCB, Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet (RUS) samt kommunövergripande resvaneundersökning (Region Skåne, 2018). Fjärrvärmestatistik kommer från Krafttringen AB. Statistik över kommunal energianvändning kommer från intern rapportering i samband med den årliga miljöredovisningen samt kommunintern resvaneundersökning (Lomma kommun, 2019). Data från upphandlade verksamheter har erhållits direkt från kontaktpersoner på respektive företag.

Utvecklingen av denna energi- och klimatplan har skett parallellt med utvecklingen av Översiktsplan 2020 (Lomma kommun, 2020). Vissa av de beskrivande texterna nedan har därför utarbetats inom ramen för översiktsplanen.

Kommunbeskrivning

Det centrala läget i en växande och tätbefolkad region ger ett stort utbud av arbetsplatser, utbildning, kultur och fritid. Hög kvalitet inom skola, omsorg och fritid samt bebyggelse präglad av småskalighet och variation gör att Lomma kommun erbjuder attraktiva boendemiljöer.

Med en landareal på 56 kvadratkilometer är Lomma kommun en av Sveriges minsta kommuner till ytan. Därutöver har kommunen en vattenareal i Öresund på 35 kvadratkilometer. Kommunen gränsar i norr till Kävlings kommun, i öster till Lund och Staffanstorps samt i söder till Burlövs kommun. Kommunen består av de två större tätorterna Lomma och Bjärred, där nästan 95 % av befolkningen bor. Dessutom finns de mindre byarna Flädie och Fjellie samt en levande landsbygd. Kommunen hade 2018 cirka 24 800 invånare

fördelade på cirka 9 650 hushåll som till 68 % bestod av småhus.

Sedan flera år tillbaka har Lomma kommun vuxit kraftigt, främst i den södra kommundelen. Detta till följd av den omfattande utvecklingen av Lomma hamn, den gamla industrihamnen som idag är ett populärt bostadsområde. I samrådsförslaget (Lomma kommun, 2020) på kommande översiktsplan för Lomma kommun finns planer på nybyggnation i Bjärred, den norra kommundelen, där de stora aktuella projekten innefattar Bjärreds centrum och Bjärreds vångar.

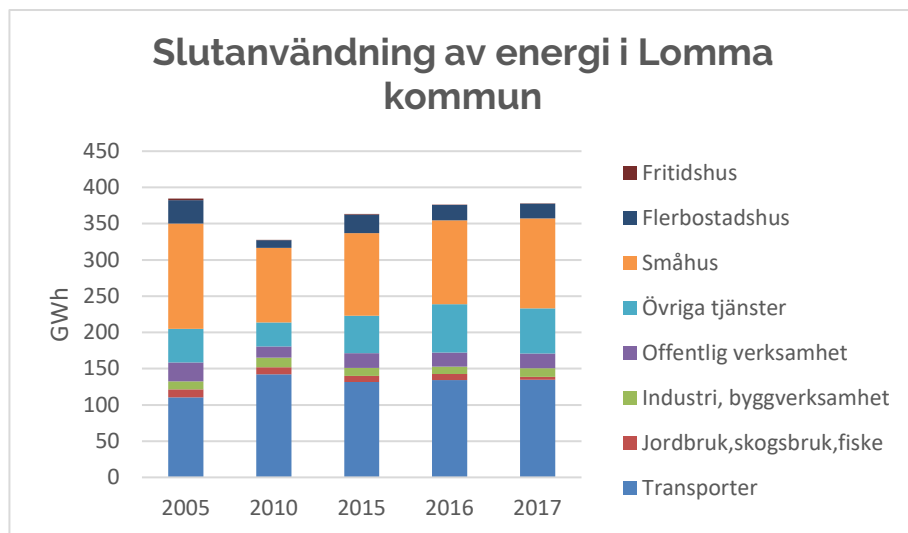
Kommunens näringsliv består till största delen av små företag med högst två anställda. Den största arbetsgivaren i Lomma är Kommunen själv med cirka 1 200 anställda. Därefter följer Sveriges lantbruksuniversitet med cirka 460 anställda och Frösunda omsorg AB med 200. Antalet arbeten inom kommunen är totalt 5 500 varav cirka 85 % är inom tjänste- och handelssektorn. Antalet kommuninvånare som förvärvsarbetar uppgår till knappt 10 500. Drygt 8 700 arbetspendlar dagligen till en annan kommun medan cirka 3 800 pendlar in i kommunen. Med kommunens begränsade yta och en bebyggelse som i huvudsak är koncentrerad till två tätorter finns möjligheter att uppnå en kollektivtrafik med tillräcklig kvalitet och turtäthet för att locka fler resenärer.

Kommunens miljöarbete har länge legat i framkant och kommunen har mottagit flera utmärkelser. I 2020 års miljörankning av Sveriges kommuner (Aktuell hållbarhet, 2020) kom Lomma kommun på fjärde plats totalt och på andra plats bland storstäder och kommuner nära storstäder.

Övergripande energianvändning och klimatpåverkan

Energianvändning

Slutanvändningen av energi i Lomma kommun som geografiskt område för 2018 var enligt SCB (2020) 378 GWh (Figur 1 och 2). Energin som förbrukades för boende uppgick till 145 GWh och energiförbrukningen till transporter var 135 GWh. Offentlig verksamhet uppgick till 20 GWh och övrig användning uppgick till 78 GWh. I SCB:s underlag saknas data för olika förbrukarkategorier under flera år vilket gör en utvecklingsanalys bristfällig. Energianvändningen har dock legat på en liknande nivå sedan 2005 (figur 2).

Figur 2: Energimängden som har användts av olika sektorer under utvalda år sedan 2005. Källa: Statistik hämtad från SCB 2020-04-30.

Slutanvändning

Slutanvändning är den energi som används av slutanvändaren och mäts exempelvis i en elmätare.

Primärenergi

Primärenergi är den energi som krävs för att producera en viss mängd slutlig energi. Primärenergi ger en bild av hur mycket primära energiresurser som krävs under hela livscykeln från källa till nyttighet. Primärenergi är alltså den energi som vi använder plus de omvandlingsförluster som uppträder på vägen från produktion till användare genom utvinning, förädling, transport, omvandling eller distribution av energi.

RUS

Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet. RUS svarar för länsstyrelsegemensamma uppgifter och samordning mellan olika berörda parter i miljömålssystemet, inklusive nationella myndigheter och kommuner.

På en nationell nivå förutspår Energimyndigheten en fortsatt minskning av energianvändningen till år 2030 och det finns skäl att anta att även Skånes totala energianvändning kommer att minska framöver, medan elanvändningen ökar något.

Klimatpåverkan

Det finns inga exakta uppgifter på hur mycket växthusgaser som släpps ut i Lomma kommun som geografiskt område. Däremot finns det beräknade uppskattningar av växthusgasutsläpp gjorda genom modellering. Modellerna bygger på olika typer av tillgänglig statistik som till exempel trafikflöden och fordonstyp. Modellerna är inte att betrakta som exakta värden utan är tänkta att visa trender som kan ge en ungefärlig bild av hur situationen i olika kommuner ser ut. Utsläppen som redovisas här är modelleringar gjorda av RUS. RUS:s syfte är att stödja länsstyrelserna och andra regionala aktörers arbete med miljömålen. Statistiken för utsläppen av luftföroreningar i Lomma kommun är hämtade från RUS:s emissionsdatabas (RUS, 2020). Modellen visar att utsläppen av växthusgaser i Lomma kommun har en minskande trend under 2000-talet (Figur 3, 4 och 4). De direkta utsläppen (ej konsumtionsbaserade utsläpp) för 2017 var 3,9 ton/person vilket ska jämföras med ett nationellt genomsnitt på 5,3 ton per person. De utsläpp som kommunen genererar som geografisk enhet ska följas upp både som totala utsläpp samt utsläpp per kommuninvånare. Nyttjandet av dessa olika uppföljningssystem ska problematiseras och utvärderas i samband med uppföljning. I den mån det är möjligt bör uppföljning även specificera de utsläpp från E6 som genereras från genomfartstrafik.

Lommas utsläppsminskning beror till största delen på att utsläpp kopplat till uppvärmning har minskat (figur 3 och 4). Transportsektorn som står för den största delen av utsläppen har däremot legat relativt konstant. Av transporterna står personbilarna för den stora majoriteten av utsläpp i Lomma kommun. En stor del av redovisade utsläpp från transportsektorn kommer från förbipasserande trafik på E6:an och är därmed svår att minska med kommunala initiativ. Utsläppen från förbipasserande trafik och trafik genererad av boende i Lomma går inte att separera i dessa modeller, SCB planerar dock att i ett senare skede tillhandahålla mer detaljerad information om underliggande faktorer till de modellerade utsläppen. Trots detta kan redan nu antas att över hälften av de transportgenererade utsläppen orsakas av genomfartstrafik på E6.

Deredovisade utsläppen från RUS är så kallade "direkta utsläpp" som är utsläpp från till exempel anläggningar och fordon. De indirekta utsläpp som genereras nationellt och internationellt i samband med varor som konsumeras kallas för konsumtionsbaserade utsläpp. Totalt beräknas konsumtionen generera utsläpp på cirka 9 ton per person årligen (se stycke "Konsumtion" samt figur 6 och 12).

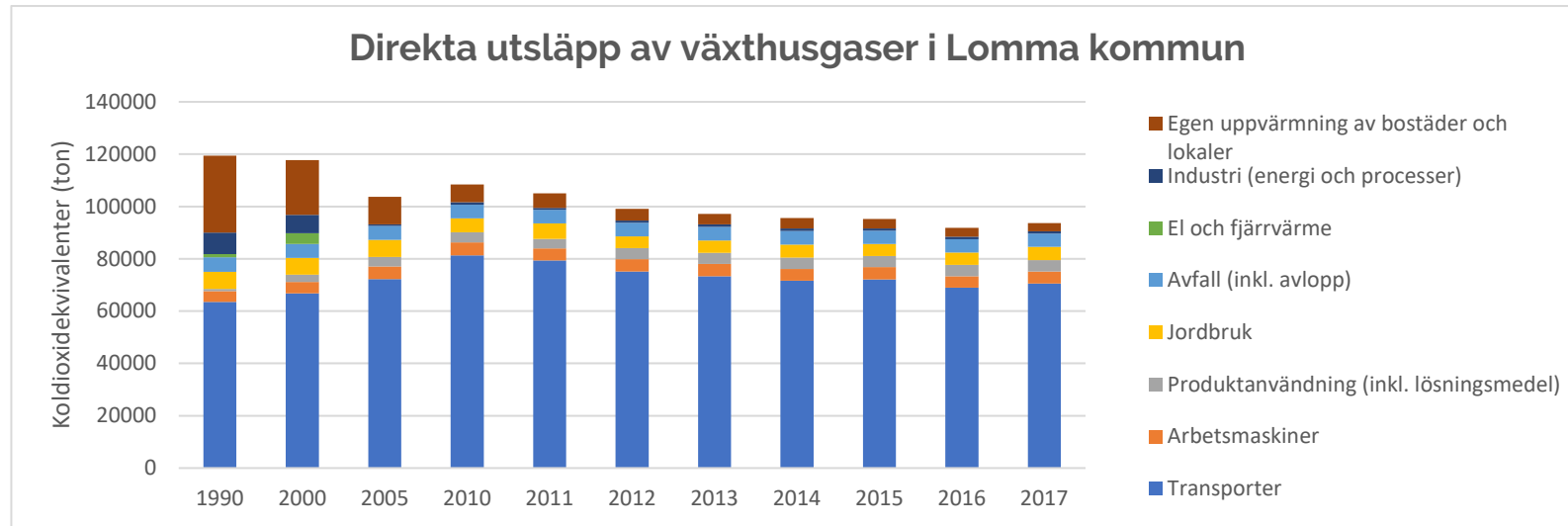
För att nå en hållbar klimatutveckling måste utsläppen minskas till under 2 ton per person och år innan 2050 (Naturvårdsverket, 2015), idag ligger utsläppen som genereras från Lomma kommun som geografiskt område på ungefär 10 ton per person.

KLIMATPÅVERKAN INOM

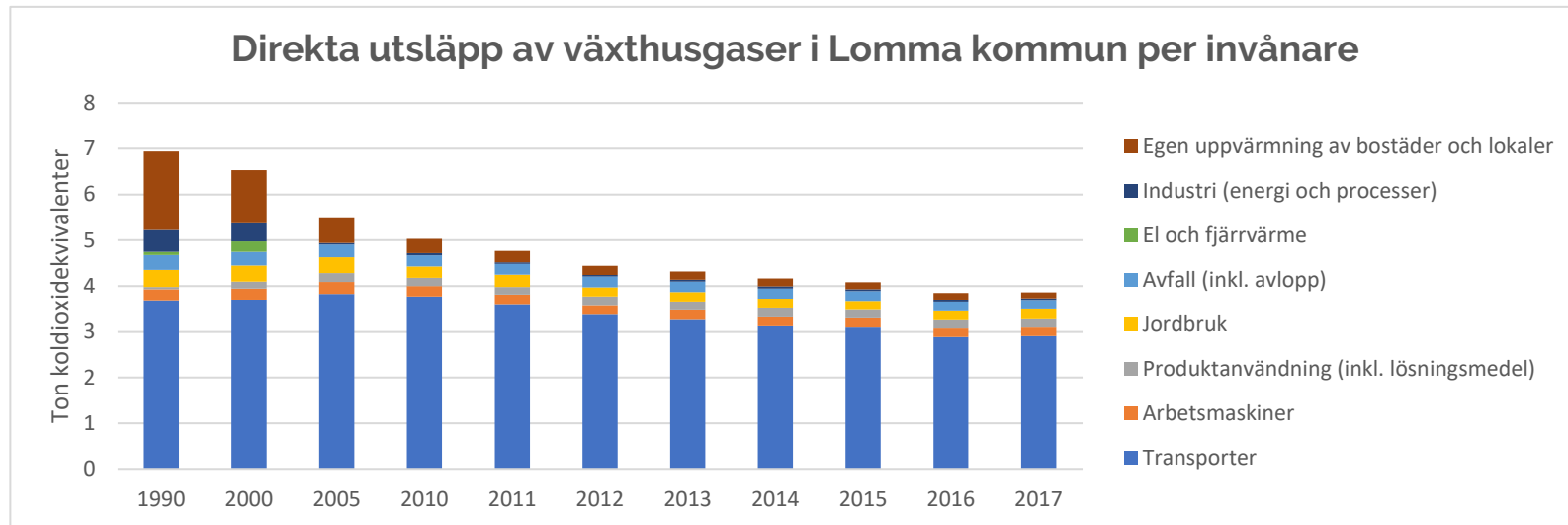
KOMMUNORGANISATIONEN

Kommunorganisationens utsläpp av växthusgaser under 2019 (figur 7) har beräknats till totalt 307 ton CO₂e, detta är en minskning med 88 % ifrån den klimatpåverkan kommunorganisationen hade 2013 (som redovisades i föregående energi och klimatplan). Minskningen beror framförallt på en övergång till fjärrvärme och el som är helt baserad på fossilbränslefri produktion. Trots att fjärrvärmens är fossilbränslefri genererar den dock nästan en tredjedel av kommunorganisationens totala utsläpp då produktionen genererar livscykelbaserade utsläpp från hela processen, dessa uppgick 2019 till 8 kg CO₂e per levererad MWh (Krafringen, 2019). I stort sett samtliga övriga beräknade utsläpp härstammar från transporter, som med utsläpp på 214 ton CO₂e år 2019 utgjorde den största utsläppskällan. Utav de transportgenererade utsläppen härstammar 69 ton från transporter inom entreprenad.

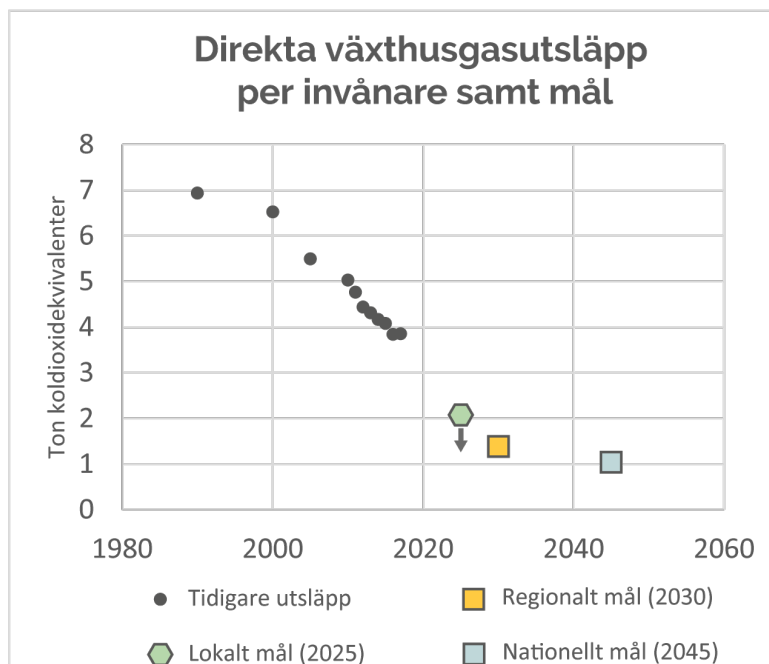
Utöver livscykelbaserade utsläpp från fjärrvärmens saknas till stor del livscykelbaserade utsläppen i bedömningen av kommunens klimatpåverkan. Exempelvis resulterar bygg- och anläggningsarbete stora utsläpp i samband med betongproduktion. Lomma kommun bör utveckla en modell för att förbättra bedömningen kommunens totala klimatpåverkan. Detta är angivet som åtgärd i klimatplanen.

Figur 3: Redovisning av direkta växthusgasutsläpp inom olika sektorer (RUS, 2019) från Lomma kommun som geografiskt område sedan 1990. De direkta utsläppen innefattar enbart till viss del de konsumtionbaserade utsläppen som ligger på ungefär 9 ton per invånare och år (se figur 6 och 12). Statistik hämtad från RUS 2020-04-30.

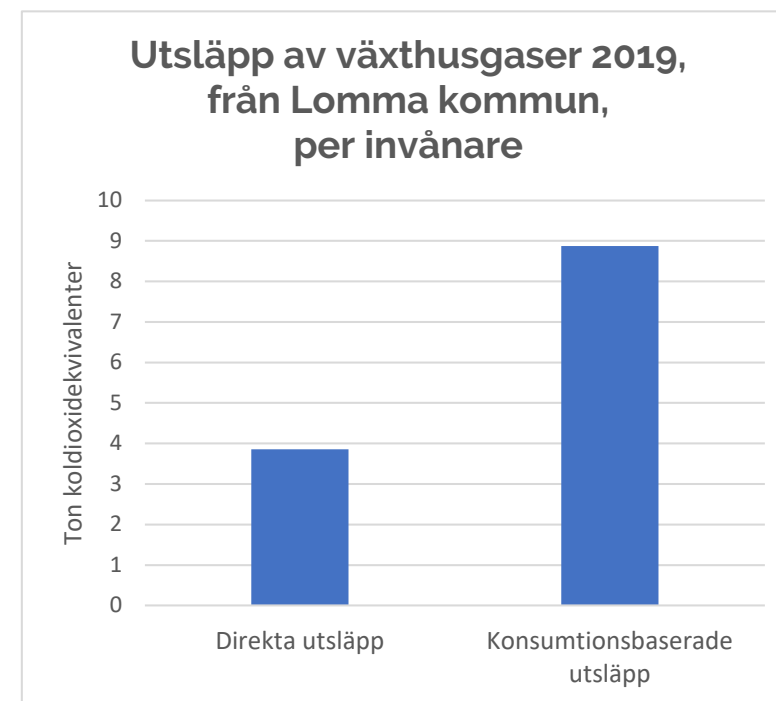

Figur 4: Redovisning av direkta växthusgasutsläpp inom olika sektorer (RUS, 2019) per invånare i Lomma kommun, sedan 1990. De direkta utsläppen innefattar enbart till viss del de konsumtionbaserade utsläppen som ligger på ungefär 9 ton per invånare och år (se figur 6 och 12). Statistik hämtad från RUS 2020-04-30.

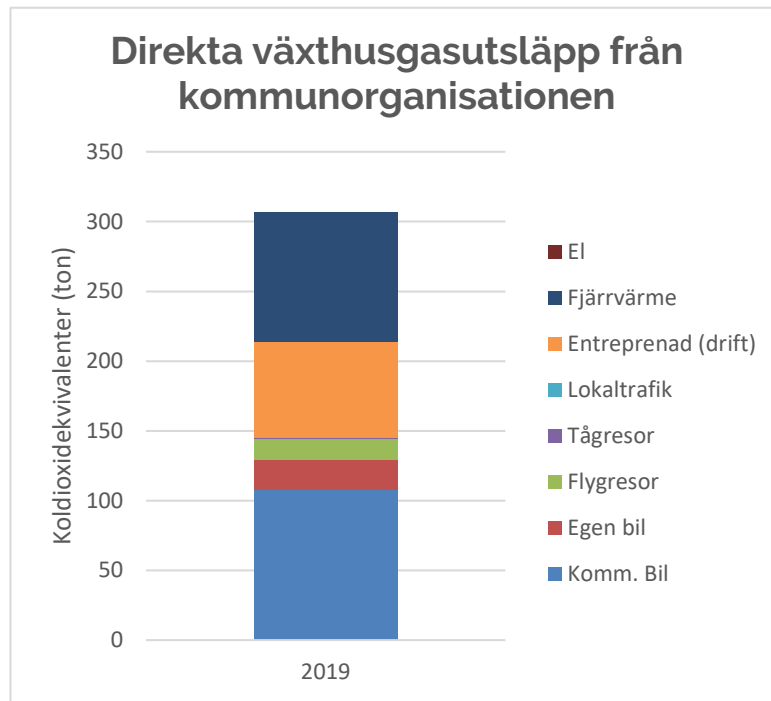

Figur 5: Redovisning av tidigare totala direkta växthusgasutsläpp (RUS, 2019) per invånare i Lomma kommun, sedan 1990, samt målsättningar på olika nivåer. Det lokala målet avser mål 1.1 i denna energi- och klimatplan, det är satt i en linjär minskningstakt som för att leda till att uppfylla det regionala målet år 2030. Pilen som pekar nedåt under markören för lokalt mål avser att utsläppen ska ligga under denna nivå, och enligt mål 1.1 ska minskningstakten vara högre än i nationen och regionen. Det regionala målet avser målsättningen i "Ett klimatneutralt och fossilbränslefritt Skåne. Klimat- och energistrategi för Skåne" (Länsstyrelsen i Skåne län, 2018). Det nationella målet avser Sveriges långsiktiga klimatmål som antagits inom det klimatpolitska ramverket (Naturvårdsverket, 2020). De direkta utsläppen innefattar enbart till viss del de konsumtionbaserade utsläppen som ligger på ungefär 9 ton per invånare och år (se figur 6 och 12). Statistik hämtad från RUS och SSCB 2020-04-

30. Mål 1.1 avser främst att kommunen ska ligga före regionen och nationen gällande minskad klimatpåverkan. Uppföljningen ska utvecklas i samband med åtgärd 1.4.1. De utsläpp som kommunen genererar som geografisk enhet ska följas upp både som totala utsläpp samt utsläpp per kommuninvånare. Nyttjandet av dessa olika uppföljningssystem ska problematiseras och utvärderas i samband med uppföljning. I den mån det är möjligt bör uppföljning även specificera de utsläpp från E6 som genereras från genomfartstrafik.

Figur 6: Redovisning av totala direkta växthusgasutsläpp (RUS, 2019) samt konsumtionsbaserade utsläpp per invånare i Lomma kommun, sedan 1990. De direkta utsläppen innefattar enbart till viss del de konsumtionbaserade utsläppen (se även figur 12). Statistik hämtad från RUS och SCB 2020-04-30.

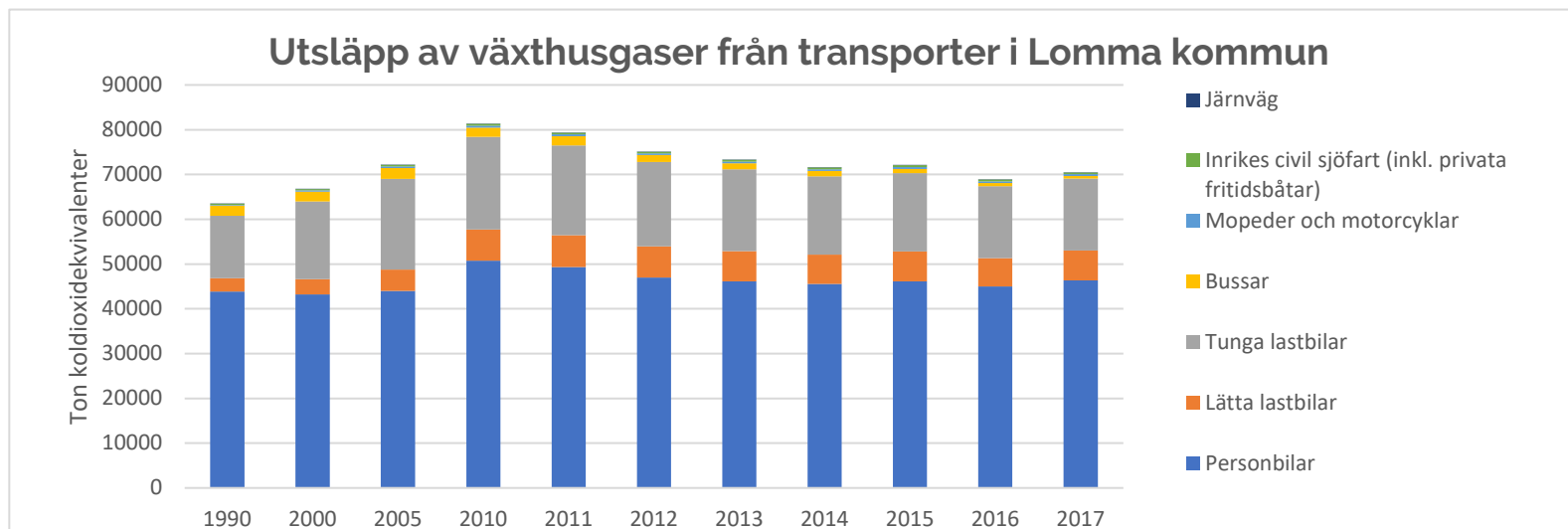
Figur 7: Redovisning av totala direkta växthusgasutsläpp från kommunorganisationen under verksamhetsår 2019. Figuren innefattar enbart kända utsläpp, de totala utsläppen är sannolikt betydligt högre. Modelutveckling för kommunens utsläppsredovisning finns med som åtgärd i denna energi- och klimatplan (åtgärd 1.4.1). De direkta utsläppen innefattar ej konsumtionsbaserade utsläpp.

Transporter

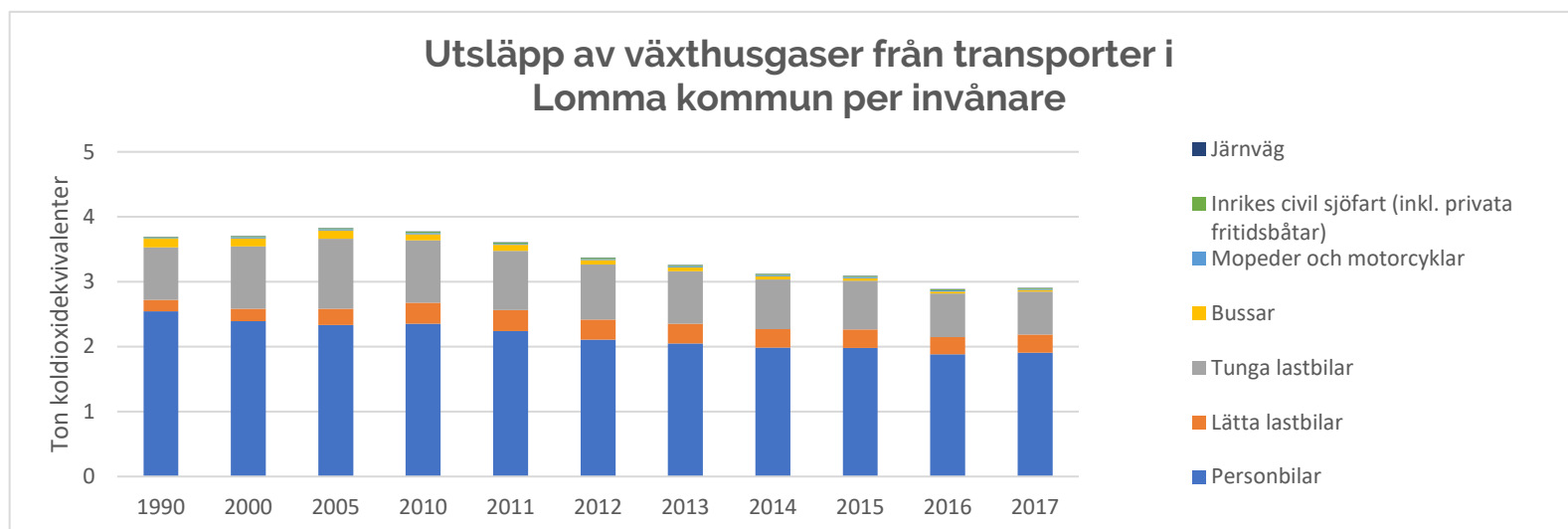
Både inom kommunkoncernen och i kommunen som geografisk enhet är transporter den största källan till utsläpp av växthusgaser (data saknas dock gällande kommunspezifika utsläpp från anläggningsarbeten och konsumtion). De transportgenererade utsläppen av växthusgaser från Lomma kommun som geografiskt område uppgick år 2017 till drygt 24 000 ton koldioxidekvivalenter, vilket motsvarar nästan 3 ton per invånare (figur 8 och 9). Sannolikt kommer drygt hälften av dessa utsläpp från genomfartstrafik på E6:an.

Under 2019 färdigställdes en kommunövergripande resvaneundersökning avseende 2018 (Region Skåne, 2019). Undersökningen visar att kommuninvånarna i genomsnitt reser 30 km per dag. Av resorna genomfördes 8 % till fots, 13 % med cykel, 61 % med bil, 14 % med buss, 3 % med tåg, 1 % med flyg och 1 % med övriga färdmedel. Detta är en förbättring mot 2013 då 70 % av resorna genomfördes med bil, fortfarande är dock bilen helt dominerande och även på resor under 1 km utgörs nästan hälften (45 %) av bilresor.

Lomma kommun strävar mot ett fossilbränslefritt samhälle och ska därför ta hänsyn till regionala trafikstrategier och stimulera kollektivtrafikresandet. Kommunen arbetar för detta genom utbyggnad av Lommabanan och busstrafiken. Orterna Malmö och Lund, dit många av Lomma kommuns invånare arbetspendlar, driver en utveckling där de försvårar och fördyrar för inkommande bilism, vilket kommer att ha effekt på bilismen även i Lomma kommun. Därför vill Lomma kommun stimulera och prioritera gång och cykling. Ökad gång- och cykeltrafik är även bra för barns rörelsefrihet, för trygghet, minskade bullernivåer och den allmänna hälsan för alla kommunens invånare.

Figur 8: Redovisning av växthusgasutsläpp från transporter inom Lomma kommun som geografisk enhet, sedan 1990.

Figur 9: Redovisning av växthusgasutsläpp per invånare från transporter inom Lomma kommun som geografisk enhet, sedan 1990.

NATIONELL TRANSPORTPLANERING

I Trafikverkets nationella plan (2018-2029) finns utbyggnaden av Lommabanan etapp 2 och kollektivtrafikåtgärder för Vinstopsvägen i Lomma tätort med. I projektet Lommabanan etapp 1 ingår att en tågstation öppnas i Lomma tätort i december 2020 och då inleds timmestrafik med persontåg. I etapp 2 ingår ytterligare kapacitetsförstärkande åtgärder på Lommabanan genom byggnation av mötesspår och stationer i Alnarp och Flädie för att möjliggöra halvtimmestrafik på sträckan Malmö-Kävlinge. De aktuella åtgärderna för att förbättra kollektivtrafiken är en del i kommunens arbete för att öka möjligheten till ett hållbart resande.

Stationsläge Lomma

Persontrafiken på Lommabanan öppnar i december 2020. Perrongen i Lomma byggs av Trafikverket under våren 2019, av kommunen byggs cykelparkeringar och ett vägnät väster om stationen under 2019. Området ligger centralt i Lomma tätort och har potential att utvecklas till ett mindre resecentrum. Kopplingen till Lomma centrum några hundra meter västerut är mycket viktig.

E6:an

Trafikverket har i sin genomförandeplan för åren 2019-2024 angett att E6:an mellan trafikplats Lomma och trafikplats Alnarp ska byggas ut till sex filer åren 2023-2024. Idag sker det många olyckor på motorvägen och det är ständiga köer, vilket även får konsekvenser för närliggande vägnät. Kollektivtrafikens destinationer fungerar inte heller för alla och såväl bil- som lastbilstrafik ser inte ut att minska, även om den möjligtvis inte kommer öka lika snabbt. Nackdelen är att forskning visar att en utbyggnad endast leder till ökad biltrafik som på tämligen kort sikt leder till nya trafikproblem.

DRIVMEDEL

I kommunens resepolicy anges att säkerhet, miljö och samhällsförebild prioriteras högre än kostnadseffektivitet vid tjänsteresor och att bilar i första hand ska köras på förnyelsebara bränslen. Kommunens upphandlingspolicy anger att särskilt

fokus ska tas till miljöhänsyn vid inköp av drivmedel, fordon och transporter.

El

El utgör ett av de miljövänligaste drivmedlen. I nuläget genererar produktionen av elfordon ökade utsläpp i jämförelse med konventionella fordon, men även om hela livscykeln inkluderas så släpper elfordon som drivs på grön el ut mindre än fossilbränsle drivna fordon. Rena elbilar och laddhybrider klassas som Bonus (hårdaste miljökriteriet) i transportstyrelsens Bonus malus-system. I Lomma kommun finns laddstolpar på åtta olika ställen med totalt sett 19 P-platser dedikerade till laddning. Lomma kommun har samverkat till installationen av laddstolpar på två ställen som respektive har två laddplatser. Av kommunens tjänstebilar finns 2019 en elbil och en laddhybrid.

Biogas

Biogas utgör ett av de miljövänligaste drivmedlen, och gasbilar klassas som Bonus i transportstyrelsens Bonus malus-system. Det finns i dagsläget inga tankställen för biogas inom Lomma kommun. Närmaste tankställen finns vid Gunnesbo i Lunds kommun samt vid Spillepengen i Malmö kommun, båda ligger drygt två kilometer från kommungränsen och knappt en mil ifrån Lomma eller Bjärreds centrum. Ett par av kommunens tjänstebilar 2019 är gashybrider.

Övriga förnybara drivmedel

Övriga förnybara drivmedel innefattar etanol (E85), hydrogenerade vegetabiliska oljor (HVO) och biodiesel (FAME). E85 går att tanka på bensinstation vid Prästbergarondellen och HVO samt FAME finns på bensinstation vid trafikplats Flädie. Bilar som drivs på dessa bränslen klassas inte som Bonus i transportstyrelsens Bonus malus-system. De fordon som kan drivas på HVO eller FAME är till stor del vanliga dieslbilar.

KOMMUNORGANISATIONENS TRANSPORTER

Transporter utgör kommunens största kända utsläppskälla av växthusgaser (figur 7). 2019 genererade kommunens egna transporter utsläpp på 145 ton CO₂e (99 ton exklusive hemtjänsten) och anlidade entreprenörers utsläpp var 69 ton, sammanslaget utgör därmed de transportgenererade utsläppen 70 % av kommunorganisationens totala utsläpp (figur 7, detta inkluderar inte konsumtionsbaserade utsläpp). Denna utsläppskalkyl är baserad på bland annat redovisningar från energileverantörer, körjournaler, resebyrå, SJ och Skånetrafiken.

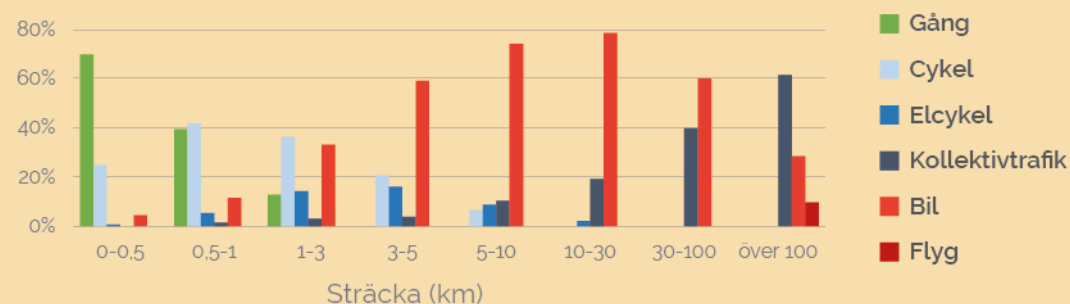
Under september till oktober genomfördes en resvaneundersökning inom kommunorganisationen gällande både tjänsteresor och arbetspendling (Lomma kommun, 2019). Enligt denna enkätundersökning fördelade sig resorna enligt följande. Utsläpp från kommunorganisationens tjänsteresor (figur 10) fördelade sig på lokaltrafik (0,4 %), tåg (<0,1 %), kommunens fordonsflotta (74,5 %), egen bil (14,7 %) och flyg (10,6 %). Totalt utgjorde alla tjänsteresorna 1 191 294 km, denna sträcka fördelade sig på gång (7 %), cykel (5 %), elcykel (2 %), lokaltrafik (1 %), tåg (15 %), kommunens fordonsflotta (54 %), egen bil (11 %) och flyg (5 %). Detta trots att kommunens resepolicy har tydliga direktiv som styr mot aktiv pendling och kollektivtrafik. Trots att beräkningar från resvaneundersökningen enbart är baserade på uppskattningar från de som deltagit i enkätundersökningen så är sträckorna i ungefär samma nivå som de årliga

sammanställningar som är baseras på körjournaler, kommunens resebyrå, Skånetrafiken, bensinkort med mera

Av samtliga resor till och från arbetet (figur 11) så utgjorde enligt enkätundersökningen pendling med bil 60 %, miljöbil 1%, kollektivtrafik 9 % och aktiv pendling 30 % av antalet resor. Användandet av bil och kollektivtrafik ökar med avståndet till arbetet. Om man istället tittar på den totala resta sträckan så har en genomsnittsanställd i Lomma kommun 15,0 km till arbetet enkel resa. Bilresorna utgör 76%, miljöbil 1 %, kollektivtrafik 12 % och aktiv pendling 10 % av samtliga kilometer som anställda i Lomma kommun reser till och från arbetet till och från arbetet. Baserat på Naturvårdsverkets schablonvärde för koldioxidutsläpp resulterar enbart arbetspendlingen för anställda i Lomma kommun i utsläpp av 0,83 ton (0,82 ton från bil, resten från kollektivtrafik) per anställd och år. Sammantaget innebär detta att arbetspendlingen för

RESOR I TJÄNSTEN

Förstahandsval av färdmedel vid olika långa tjänsteresor

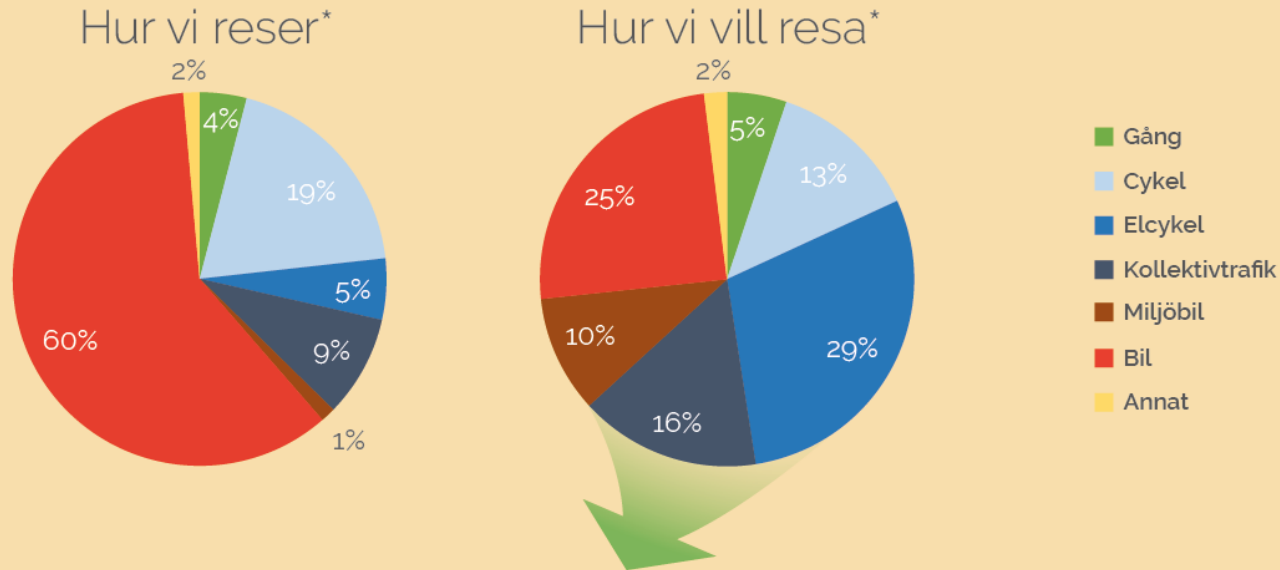

Många tjänsteresor genomförs med bil, i Lomma kommuns nyantagna resepolicy anges tydliga riktlinjer gällande val av färdmedel vid olika sträckor. Det anges även att säkerhet och miljö prioriteras högre än kostnadseffektivitet vid tjänsteresor.

Figur 10: Val av färdmedel vid kommunorganisationens tjänsteresor under 2019 i enlighet med enkätundersökning (Lomma kommun, 2019).

RESOR TILL OCH FRÅN JOBBET

Andel av antalet resor med olika färdmedel

Fördelar om vi reser som vi önskar**

Minskad klimatpåverkan
(CO₂-utsläpp. per år)

Minskade bilkostnader
(SEK per person och år)

Ökad motion och rörelse
(Ökad mängd inom arbetsresorna)

Totalt

-560 ton
CO₂

Per anställd

-456 kg
CO₂

7 000:-

x3

Figur 11: Nuvarande och önskad framtida fördelning av olika färdmedel vid arbetspendling av anställda och förtroendevalda av Lomma kommun, i enlighet med enkätundersökning (Lomma kommun, 2019).

kommunanställda resulterar i utsläpp av hela 1 008 ton koldioxid per år.

Konsumtion

Växthusgasutsläpp från konsumtion är så kallade "indirekta utsläpp" som släpps ut i samband med produktion av varor, till skillnad från "direkta utsläpp" som är utsläpp från till exempel anläggningar och fordon. Sveriges direkta utsläpp av växthusgaser visar en minskande trend. Samtidigt ökar utsläpp som kommer från konsumtion av varor och tjänster (Figur 12 och 13, Naturvårdsverket 2020). Utsläppen av växthusgaser som sker till följd av svensk konsumtion är uppskattade och analyserade utifrån SCB:s miljöräkenskaper. De totala växthusgasutsläppen som beror på vår konsumtion är större än de utsläpp som kommer från vår inhemska produktion av varor och tjänster. De totala utsläppen orsakade av svensk konsumtion har minskat från 99 till 90 miljoner ton koldioxidekvivalenter under perioden 2008 till 2017. 42 % av dessa utsläpp sker i andra länder. Konsumtionsbaserade utsläpp av växthusgaser orsakas till cirka 10 % av offentlig konsumtion (Naturvårdsverket, 2020).

Återvinning

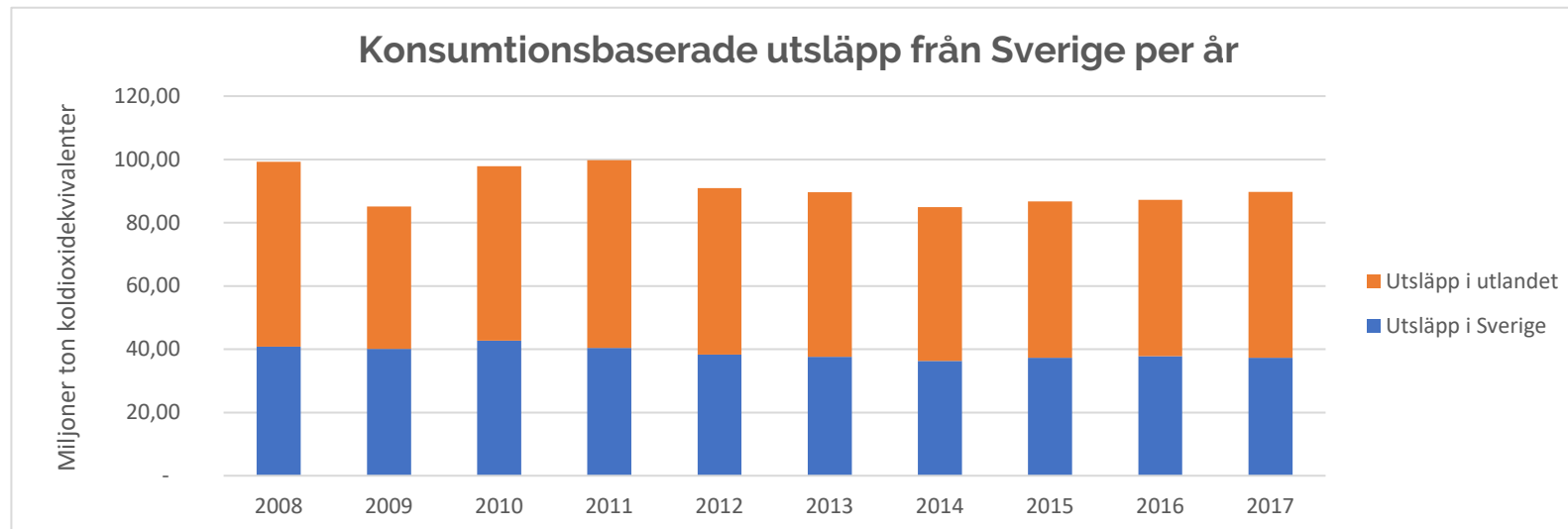
Kommunen ansvarar för insamling av hushållsavfall, och har vid upphandlingen av ett koncessionsavtal lagt över utförandet av avfallshanteringen till Sysav (Sydskånes avfallsaktiebolag). Upphandlade underentreprenörer utför den fastighetsnära insamlingen av mat-, rest-, trädgårds- och grovavfall, samt tidningar och förpackningar på uppdrag av producenterna. Matavfall och restavfall samlas tillsammans med tidningar och förpackningar in fastighetsnära genom två stycken kärl uppdelade på fyra fraktioner i vardera kärl. Sysav tar emot och behandlar mat- och restavfall där

restavfallet energiåtervinns till fjärrvärme och el, och matavfallet behandlas biologiskt till biogödsel och biogas. Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI) tar hand om och återvinner tidningarna och förpackningarna. Dessa kan även lämnas på återvinningsstationer som finns på flera platser inom kommunen. Alla invånare i Lomma kommun kan även lämna sitt hushållsavfall, utom mat- och restavfall, på någon av Sysavs återvinningscentraler. Sysav ansvarar för återvinningen av materialet så långt det är möjligt. Lomma kommun ska i tätortsutvecklingen verka för en infrastruktur som främjar cirkulär ekonomi.

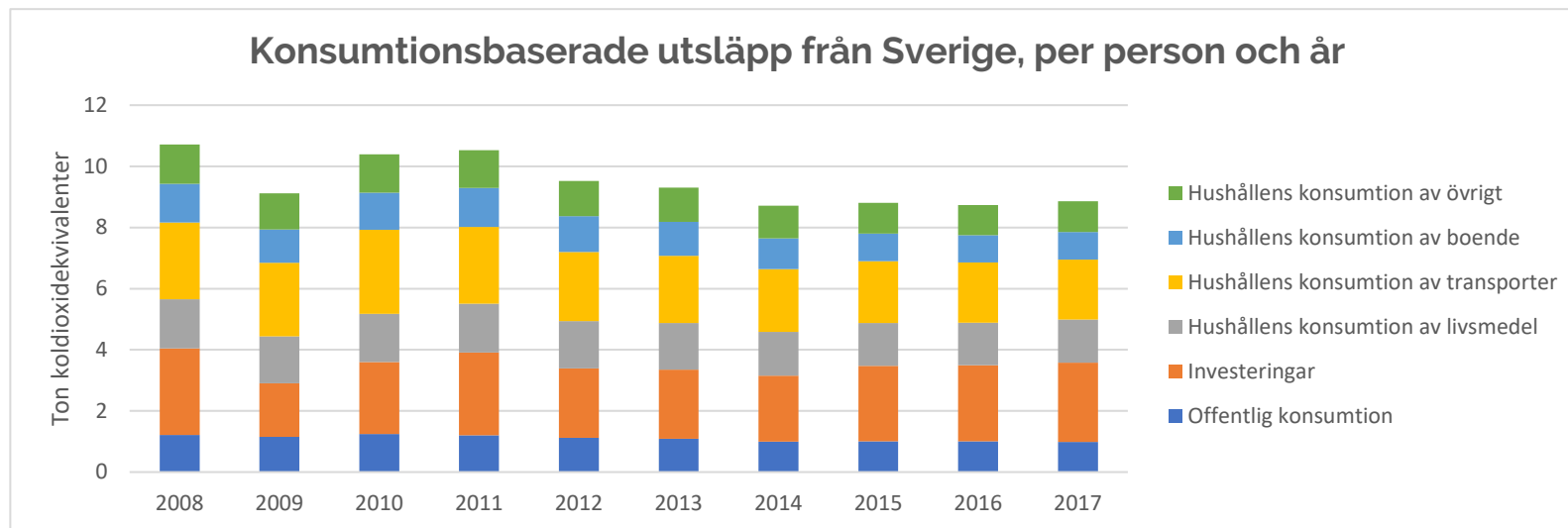
Inom kommunen saknas (utöver bibliotek) kommunal anläggning för återbruk.

Avfallsplan

Kommunen har tillsammans med Sysav och de övriga ägarkommunerna ett gemensamt avfallsplaneringsarbete, i form av en gemensam kretsloppsplan för åren 2021-2030, och tillhörande mål för avfallshanteringen. Målen syftar bland annat till att skapa en hållbar resursanvändning där avfall förebyggs, material och produkter stannar i kretsloppet och avfall ses som en resurs. Syftet med planen är även att skapa ett brett engagemang för avfallsfrågor och att inspirera till handlingar som bidrar till kretsloppsplanens mål. Ett framgångsrikt arbete uppnås när alla samverkar och samarbetar, både mellan kommuner och inom kommunen. Inom kommunen måste medborgare, företag, organisationer och kommunens egna verksamheter och bolag vara delaktiga. För ett lyckat arbete krävs bland annat kommunikation, teknikutveckling och fysisk planering.

Figur 12: Fördelning av konsumtionsbaserade utsläpp inom och utanför Sverige. De konsumtionsbaserade utsläppen innefattar de indirekta utsläppen som konsumtionen genererar under hela produktens livscykel (Naturvårdsverket, 2020).

Figur 13: Fördelning av konsumtionsbaserade utsläpp från olika sektorer. De konsumtionsbaserade utsläppen innefattar de indirekta utsläppen som konsumtionen genererar under hela produktens livscykel (Naturvårdsverket, 2020).

Energianvändning och produktion

Värme

Fjärrvärme

Produktionsanläggningar för fjärrvärmedistribution finns i Lomma och Bjärred. Båda anläggningarna ägs och drivs av Kraftringen AB som ägs av kommunerna Lomma, Lund, Eslöv och Hörby. Under vinterperioden kan en överföring av värme även ske till fjärrvärmenätet i Lund från produktionsanläggningen Återbruket i Lomma. Under revisionsstopp av Återbruket sker istället en överföring av hetvatten till Lomma från Kraftringens produktionsenheter i Lund och Eslöv.

Lomma kommun arbetar aktivt med att minska energiförbrukningen till värme samt negativa miljöeffekter från värmeproduktion. Stegvis har fossila bränslen fasats ut från fjärrvärmeproduktionen som under 2018 blev 100 % fossilbränslefri. Fjärrvärmeverket i Bjärred är gasdrivet och använder biogas som energikälla medan fjärrvärmeproduktionen för Lomma huvudsakligen sker i det biobränsleeldade kraftvärmeverket Återbruket i Lomma som fungerar som baslastanläggning. Även Kraftringens produktionsenheter i Lund/Eslöv är biobränsleeldade.

Under 2018 producerades 52 GWh i Återbruket i Lomma medan det i gasverket i Bjärred producerades 14 GWh. Under 2018 levererade Kraftringen AB totalt 82 GWh fjärrvärme, varav 10 GWh gasvärme inom Lomma kommun som geografiskt område. Viss del (cirka 15 GWh) av denna fjärrvärmeproduktion har fallit ur SCB:s statistik.

Geotermi – Alnarpsströmmen

Alnarpsströmmen är en lokal energiresurs där grundvattentemperaturen håller 9-10 °C vid 70 meters djup

året runt. Då grundvattnet har en långsam strömningshastighet på några tiotal meter per år är förutsättningarna goda för att pumpa ner och lagra överbliven restvärme i grundvattenakvifären och nyttja den vid behov. Akademiska hus har genomfört provborrningar för att påbörja värmelagring och senare utvinning från grundvattnet. Projektet som beräknas vara färdigställt under 2021 innefattar sex varma och sex kalla brunnar sammankopplade med värmepumpsanläggning ovan mark. Värme och kyla kommer att produceras hållbart och säsongslagras mellan årstiderna genom att nyttja grundvattnet och berggrunden för lagring. Detta kommer ersätta stora delar av fjärrvärmens och delar av den kyla som idag produceras med kylkompressorer lokalt i byggnaderna i Alnarp.

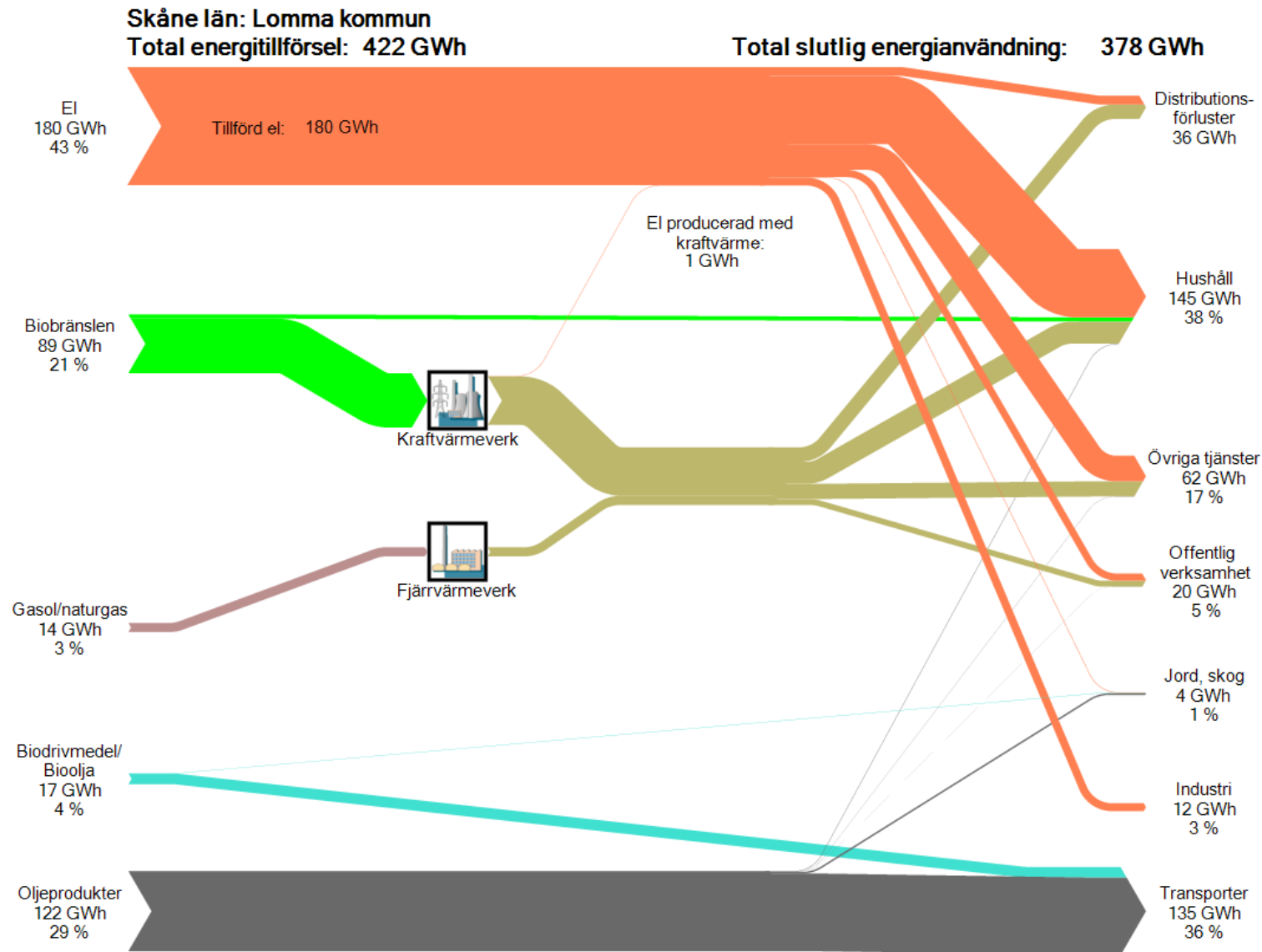
EL

Befolkningsökning samt elektrifiering av samhället med en ökning av eldrivna fordon och maskiner ställer allt större krav på produktion och distribution av el. Lomma kommun tillhör Sveriges södra elområde, där förbrukningen är ungefär fyra gånger större än produktionen och en säkerställd eldistribution är därmed en nödvändighet.

Lomma kommun arbetar aktivt med att minska elförbrukningen samt negativa miljöeffekter från elproduktionen. Kommunorganisationen köper bland annat enbart in ursprungsmärkt fossilbränslefri el och vid anläggning av nya kommunala byggnader ställs krav på mikroproduktion av el samt att kraven för miljöcertifieringen miljöbyggnad silver ska uppfyllas.

Solkraft

Lomma kommun bidrar till en ökning av lokalproducerad solkraftsel genom att i samverkan med kraftbolag informera och underlätta för kommuninvånare och företag. Kommunen ställer även krav på mikroproduktionsanläggning av el vid anläggning av nya kommunala byggnader.

Figur 1: Energiflödesdiagram (så kallat Sankey-diagram) som visar energibalansen i Lomma kommun 2018.

Vindkraft

Förutsättningarna i kommunen för att kunna utnyttja vindkraft är vindmässigt goda. Inom kommunen finns sex stycken storskaliga vindkraftsverk nordöst om Fjelle. I enlighet med kommunens utredning av förutsättningarna för vindkraft är anläggningen av storskalig vindkraft inom Lomma kommun kraftigt begränsad av bland annat befintlig och planerad bebyggelse, riksintressen, naturvärden och infrastruktursatsningar.

Eldistributörer

Transmissionsnätet inom Lomma kommun ägs av Svenska kraftnät, Krafringen och E.ON. Svenska kraftnät är ägare av stamnätsledningen som sträcker sig från Barsebäck (Kävlinge kommun) till Sege (Burlövs kommun) på 400 kV. I norra delen av kommunen löper en regional kraftnätsledning på 130kV som ägs av Krafringen och i sydvästra delen av kommunen äger E.ON. en ledning på 50 kV. Gällande distributionsnätet så äger E.ON. lokalnätet i Borgeby och norra delen av Bjärred medan resterande lokalnät i Lomma kommun ägs av Krafringen.

Övrig bioenergi

Biogas

Enligt rapporten Biogas potential i Skåne från 2011 har Lomma kommun en total biogaspotential från restprodukter på 18 GWh/år. Med energigrödor på 5 procent av den odlade arealen tillkommer 3,7 GWh/år. Biopotentialen i Lomma kommun domineras av odlingsrester andra än halm, totalt 7,5 MWh/år.

Kommunen har också möjliga restprodukter som kan användas till biogasproduktion i form av uppsamlad tång (alger) och från vegetation som slåttas i kommunens naturområden. Avslaget hö uppskattas kunna ge 16 MWh/hektar och år. År 2019 slås och samlas vegetationen på ungefär 7 hektar av kommunen inom de kommunala naturreservaten. BUCEFALOS-projektet har uppskattat att kommunens biogaspotential från akvatiska substrat (alger) är cirka 1 GWh/år (BUCEFALOS, 2014b). Räkna man istället på den

mängd alger som rensas från kommunens stränder (cirka 1500 ton årligen) får man en potential mellan 0,4-0,7 GWh/år beroende på hur mycket som samlas in vid vårstädning respektive under säsong.

Kommunens potential för biogasproduktion får anses som för liten för att på egen hand ha en större röttningsanläggning. Istället kommer kommuns matavfall att rötas på en större produktionsanläggning för biogas i SYSAVs regi.

Energiskog

Arealen energiskog är endast 5 hektar (data för 2019, Jordbruksverket, 2019). Detta motsvarar cirka 0,5 GWh per år (enligt Jordbruksverkets handbok för Salixodlare).

Energi och klimatplan

för Lomma kommun, 2021-2025

Bilaga 3

Styrmedel och ramverk

Antagen av kommunfullmäktige 2020-12-03

KS/KF 2018:211.370

Innehållsförteckning

Internationell nivå	4
<i>Parisavtalet</i>	4
<i>Agenda 2030</i>	4
<i>EU:s mål för att minska klimatutsläppen</i>	4
Nationell nivå	6
<i>Lagstiftning</i>	6
<i>SVERIGES MILJÖMÅL</i>	8
<i>Klimatlag (2017:720)</i>	8
<i>Panorama</i>	8
Regional nivå	10
Lokal nivå	11
<i>Miljöpolicy</i>	11
<i>Upphandlingspolicy</i>	12
<i>Resepolicy</i>	12
<i>Lokala miljömål</i>	12
<i>Cykelplan</i>	13
<i>Avfallsplan</i>	13
<i>ÖP ställningstaganden 2010</i>	14
<i>ÖP ställningstaganden 2020</i>	15
<i>Naturmiljöprogram 2018-2025</i>	16
<i>Energi- och klimatplan 2015-2020</i>	16
<i>Författningssamling</i>	16
<i>Samverkan</i>	16

Det finns flera styrmedel och ramverk för att minska utsläppen av växthusgaser och bedriva klimatarbetet framåt. I detta avsnitt har de styrmedel och ramverk som berör Lomma kommuns Energi- och klimatplan samlats.

Internationell nivå

Parisavtalet

Parisavtalet är ett internationellt klimatavtal som togs fram under FN:s klimatkonferens 2015. Klimatavtalet som har undertecknats av Sverige (Regeringens proposition 2016/17:16) är det första avtalet som även innefattar rättsligt bindande åtaganden för alla parter.

Några av de viktigaste punkterna som tas upp i klimatavtalet är att hålla den globala uppvärmningen under två grader, men att sträva efter att hålla den under 1,5 grad. Avtalet uppmärksammar även vikten av anpassning och att undvika, hantera skador samt förluster som klimatförändringarna ger upphov till. Avtalet ger fortsatt stöd genom klimatfinansiering, tekniköverföring och kapacitetsuppbyggnad till utvecklingsländernas arbete med utsläpps begränsningar och klimatanpassning. Det uppmuntras också att fler länder bidrar till klimatfinansiering. Avtalet innebär även att länder succesivt skärper sina åtaganden genom att förnya eller uppdatera dessa vart femte år.

Agenda 2030

Världens länder antog 2015 Agenda 2030 och är en agenda för att uppnå ett hållbart samhälle. Målet med Agendan är att avskaffa extrem fattigdom, minska ojämlikheter och orättvisor i världen, främja fred och rättvis och att lösa klimatkrisen. Utav agendans 17 hållbarhetsmål (figur 1) innebär Lomma kommuns Energi- och klimatplan främst arbete med att uppfylla följande:

Mål 7 Hållbar energi för alla: Säkerställa att alla har tillgång tillförlitlig, hållbar och modern energi till en överkomlig kostnad.

Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur: Att bygga en motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering och främja innovation.

Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion: Främja hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

Mål 11 Hållbara städer och samhällen: Att städer och bosättningar ska vara inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

Mål 13 Bekämpa klimatförändringar: Att vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och deras konsekvenser.

Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald: Att skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstöringen samt hejda förlusten av biologisk mångfald.

EU:s mål för att minska klimatutsläppen

Europeiska unionen arbetar också med att minska utsläppen av växthusgaser. Nedan presenteras EU:s mål för att minska utsläppen.

EU:s mål för 2030

- *Minst 40 procent lägre växthusgasutsläpp än 1990*
- *Minst 27 procent förnybar energi*
- *Minst 27 procent högre energieffektivitet*

EU:s långsiktiga mål är att till 2050 ska EU minska sina utsläpp av växthusgaser med 80–95 procent jämfört med 1990 års nivåer samt att omvandla EU:s ekonomi till att vara energieffektiv och koldioxidsnål.

GLOBALA MÅLEN

för hållbar utveckling

Figur 1: Utav de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 så innefattar energi- och klimatplanen främst arbete med mål nummer 7, 9, 11, 12, 13 och 15.

Nationell nivå

På nationell nivå finns det både mål och lagar som berör en Energi- och klimatplan. De ramverk och styrmedel som bedöms vara relevanta för Lomma kommuns Energi- och klimatplan presenteras nedan.

Lagstiftning

LAG (1977:439) OM KOMMUNAL ENERGIPLANERING

8 § Om en plan som upprättas enligt denna lag kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning göras, beslut fattas, information lämnas samt övervakning och samordning ske enligt 6 kap. 9-19 och 46 §§ miljöbalken.

Frågan om huruvida planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska avgöras i ett särskilt beslut enligt 6 kap. 7 och 8 §§ miljöbalken efter att kommunen har gjort en undersökning enligt 6 kap. 6 § miljöbalken och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den bestämmelsen. En sådan undersökning behöver inte göras och ett sådant beslut behöver inte fattas om frågan om betydande miljöpåverkan är avgjord genom föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 6 kap. 4 § miljöbalken. Lag (2017:1031).

MILJÖBALKEN (1998:808)

I Miljöbalken regleras behovet av strategisk miljöbedömning i 6 kap. enligt nedanstående

Strategiska miljöbedömningar för planer och program

3 § En myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program som krävs i lag eller annan författning ska göra en strategisk miljöbedömning, om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan...

4 § Regeringen får meddela föreskrifter om att vissa slag av planer och program ska eller inte ska antas medföra en betydande miljöpåverkan. Lag (2017:955).

Att undersöka om en betydande miljöpåverkan kan antas

5 § En myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program som krävs i lag eller annan författning ska undersöka om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, om

1. frågan om betydande miljöpåverkan inte är avgjord i föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 4 §, eller
2. planen, programmet eller ändringen inte omfattas av undantaget i 3 § andra stycket. Lag (2017:955).

6 § Undersökningen ska innebära att myndigheten eller kommunen

1. identifierar omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan, och

2. samråder i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet, om myndigheten eller kommunen inte redan i identifieringen kommer fram till att en strategisk miljöbedömning ska göras.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om sådana omständigheter som avses i första stycket 1. Lag (2017:955).

Beslut i frågan om miljöpåverkan

7 § Myndigheten eller kommunen ska efter undersökningen i ett särskilt beslut avgöra om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Beslutet ska redovisa de omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan.

Beslutet ska göras tillgängligt för allmänheten. Lag (2017:955).

8 § Beslutet om huruvida genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan får inte överklagas särskilt. Lag (2017:955).

MILJÖBEDÖMNINGSFÖRORDNING (2017:966)

I miljöbedömningsförordningen anges nedanstående

Planer och program som ska eller inte ska antas medföra en betydande miljöpåverkan

2 § En betydande miljöpåverkan ska antas enligt 6 kap. 3 § första stycket miljöbalken, om

1. genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken, eller

2. planen, programmet eller ändringen anger förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § eller bilagan till denna förordning och är...en plan för tillförsel, distribution och användning av energi enligt lagen (1977:439) om kommunal energiplanering...

20 § En specifik miljöbedömning ska göras i fråga om en verksamhet eller åtgärd som ska prövas

1. för ett tillstånd som avses i 7 kap. 28 a §, om det inte rör sig om brådskande åtgärder som är nödvändiga med hänsyn till skyddet mot allvarliga olägenheter för människors hälsa, eller

2. för ett tillstånd som avses i 9 eller 11 kap. eller för en tillåtlighet som avses i 17 kap., om verksamheten eller åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

En specifik miljöbedömning krävs inte för en sådan prövning som avses i 24 kap. 3, 5, 10, 13 eller 14 §.

SVERIGES MILJÖMÅL

Det svenska miljömålssystemet består av 1 generationsmål, 16 miljökvalitetsmål (figur 2)) med preciseringar samt ett tjugotal aktuella etappmål. Generationsmålet visar på inriktningen på den svenska miljöpolitiken och är vägledande för miljöarbetet på alla nivåer i samhället. Miljökvalitetsmålen beskriver tillståndet i den svenska miljön och vad miljöarbetet ska leda till. Det finns 16 miljökvalitetsmål. De miljökvalitetsmål som direkt berör Lomma kommuns Energi- och klimatplan är **Begränsad klimatpåverkan** och **God bebyggd miljö**, se avsnitten nedan för en sammanfattning av målen.

BEGRÄNSAD KLIMATPÅVERKAN

Målet innebär att halten av växthusgaser i atmosfären ska stabiliseras på en nivå där människans påverkan på klimatsystemet inte blir farligt. Målet ska även uppnås i en takt så att den biologiska mångfalden bevaras, livsmedelproduktionen säkras och att andra mål för hållbar utveckling inte äventyras.

För att klara målet har Riksdagen beslutat om att Sverige senast år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser, något som är en stor utmaning för hela samhället. De största utsläppskällorna av växthusgaser i atmosfären är från transporter, konsumtion och industrin.

GOD BEBYGGD MILJÖ

Miljömålet God bebyggd miljö innehåller många olika fokusområden för att kunna uppnå en god bebyggelseutveckling. De fokusområden inom miljömålet som kan kopplas till Lomma kommuns Energi- och klimatplan är infrastruktur, kollektivtrafik, hushållning med energi- och naturresurser, hållbar avfallshantering.

Det finns även andra miljömål som indirekt påverkas av Lomma kommuns Energi- och klimatplan som till exempel Frisk luft, Giftfri miljö, Myllrande våtmarker, Levande skogar och ett rikt växt och

djurliv. Dessa miljömåls koppling är till främst till minskning av avfall och utsläpp samt kolinbindning i naturmark.

Klimatlag (2017:720)

Sveriges riksdag beslutade 2017 om ett klimatpolitiskt ramverk, med syftet att skapa en samlad och långsiktig klimatpolitik. Ramverket består av nya nationella klimatmål, en klimatlag som reglerar regeringens styrning, en uppföljning och rapportering av klimatarbetet samt framtagandet av ett oberoende klimatpolitiskt råd. Ett långsiktigt mål som riksdagen har beslutat om är att Sverige senast år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären. För att nå detta mål har flera etappmål beslutats för minskade växthusgasutsläpp samt ett särskilt sektorsmål för inrikes transporter (Regeringen, 2019). Målen inom det klimatpolitiska ramverket berör de utsläpp som sker inom Sveriges gränser.

Panorama

Det klimatpolitiska rådet har tagit fram verktyget Panorama. Panorama är ett samarbetsverktyg som visualiserar klimatomställningen i Sverige. Verktyget ger möjlighet till att få en överblick över nuläget och vad som behöver göras för att nå de svenska klimatmålen. Myndigheterna som står bakom verktyget är Klimatpolitiska rådet, Naturvårdsverket och Energimyndigheten.

Figur 2: Utav de Miljökvalitesmålen så innefattar energi- och klimatplanen främst arbete med mål nummer 1 och 15, men planen har även en indirekt koppling till 2, 4, 11, 12 och 16..

Regional nivå

Den regionala Klimat- och energistrategin för Skåne har tagits fram av Länsstyrelsen Skåne, Kommunförbundet Skåne och Region Skåne. Strategin ska ge vägledning för det fortsatta klimat- och energiarbetet i länet, och innehåller regionala målsättningar och prioriterade åtgärdsområden för arbetet fram till år 2030. Nedan presenteras de klimatmål som finns i den regionala Klimat- och energiplanen (Länsstyrelsen i Skåne Län, 2018).

Klimatmål för Skåne till år 2030 är att:

- *Utsläppen av växthusgaser i Skåne ska vara minst 80 procent lägre än år 1990.*
- *Utsläppen av växthusgaser från konsumtion i Skåne ska vara högst 5 ton koldioxidekvivalenter per person och år.*
- *Energianvändningen i Skåne ska vara minst 20 procent lägre än år 2005 och utgöras av minst 80 procent förnybar energi.*
- *Andelen resor som görs med cykel eller gång ska vara minst 30 procent och andelen resor som görs med kollektivtrafik ska vara minst 28 procent av det totala antalet resor i Skåne.*
- *Utsläppen av växthusgaser från transporter i Skåne ska vara minst 70 procent lägre än år 2010.*

Lokal nivå

Miljöpolicy

I Lomma kommun finns ett antaget policydokument som rör miljöfrågor. De är skrivna för hela kommunens verksamhet.

Lomma kommun ska arbeta för en ekologiskt hållbar utveckling genom att:

- *ta miljö- och naturvårdshänsyn i våra beslut,*
- *arbeta aktivt för att minska användningen av naturresurser samt att förebygga utsläpp av föroreningar,*
- *minska energianvändningen och öka andelen förnyelsebar energi,*
- *medverka till att både bevara och öka den biologiska mångfalden i kommunen,*
- *följa tillämplig miljölagstiftning samt uppfylla lokala, regionala och nationella miljömål,*
- *verka för miljöanpassat byggande,*
- *engagera och utbilda samtliga medarbetare och förtroendevalda så att vårt arbete inom miljöområdet ständigt förbättras och utvecklas,*
- *samverka och föra en öppen dialog med medborgare, företag och organisationer för att förbättra miljön,*
- *sprida kunskap, skapa insikt och förmedla framtidstro om miljöfrågor och hållbar utveckling till kommuninnevanorna, inte minst till barn och ungdomar,*
- *att välja bort material, varor eller tjänster när kunskap finns om att dessa får stora negativa miljömässiga eller ekologiska konsekvenser i Sverige eller i andra länder,*
- *i all planering, exploatering och förvaltning av markresurser ska långsiktigt bevarande av ekosystemens struktur och funktion för att upprätthålla ekosystemtjänster vara ett prioriterat mål samt*
- *i upphandlings- och inköpsprocessen öka miljöanpassningen samt ta hänsyn till varor och tjänsters totala miljöpåverkan med hjälp av livscykelanalyser.*
- *att finansiella investeringar i miljö- och klimatskadliga verksamheter ska undvikas*

Upphandlingspolicy

Lomma kommun har tagit fram en upphandlingspolicy för att ange mål för inköp och upphandling, miljökrav och sociala/etiska krav samt de regler som gäller för kommunens upphandlingsverksamhet. Gällande miljökrav ska i första hand nationella modeller för hållbarhetskrav/miljökrav användas. Upphandlingsmyndighetens hållbarhetskriterier vid offentlig upphandling, inom respektive produktområde, ska följas. Miljöhänsyn ska tas vid alla inköp av både varor och tjänster. Särskilt fokus på miljöhänsyn ska tas vid inköp av livsmedel, drivmedel, el, kemiska produkter, byggvaror, IT, fordon och transporter. Särskilt fokus ska också läggas på att minska utsläpp av mikroplaster från material och anläggningar.

Resepolicy

Resepolicyn utgör en del av Lomma kommuns arbete för en långsiktigt ekologisk, ekonomisk och social hållbar utveckling. Anvisningarna i resepolicy syftar till att möten och resor ska ske på lämpligaste sätt för att: främja en säker arbetsmiljö, minska miljöbelastningen, förstärka kommunens organisation som en samhällsförebild och för att eftersträva kostnadseffektivitet.

PRIORITERADE TRANSPORTSÄTT FÖR RESA I TJÄNST

Resor ska genomföras med nedanstående transportsätt i fallande prioritetsordning, i enlighet med beskrivningen för varje transportsätt.

1. Cykel eller gång

Kortare resor än 3 kilometer ska genomföras genom cykling eller gång när det är praktiskt möjligt. Även vid längre resor uppmuntras användande av cykel så länge det råder balans med kostnadseffektiviteten. Arbetsgivaren ska tillhandahålla cyklar, regnkläder och hjälmar för tjänsteresor. Vid cykling bör cykelhjälm användas.

2. Buss eller tåg

Längre resor än 3 kilometer ska (om de ej genomförs med cykel) genomföras med buss eller tåg när det är praktiskt möjligt. Kommunen ska tillhandahålla reskort till Skånetrafiken.

3. Bil

Bilresor får enbart ske om den fördelaktiga hållbarhetsaspekten med ovanstående transportsätt ej kan anses motiverad med tanke på säkerhet och/eller kostnadseffektivitet, eller om ovanstående transportsätt ej är praktiskt möjliga. I första hand ska bilar från kommunens bilpool användas. Bilarna ska köras sparsamt med så kallad "ecodriving". Bilar som går på förnyelsebara bränslen ska köras på dessa bränslen i första hand. Resor med privat bil eller taxi ska användas i så liten utsträckning som möjligt och ska vid varje tillfälle godkännas av närmaste chef eller ordförande. Samåkning ska om möjligt användas för allabilresor.

4. Flygresor

Flygresor ska undvikas och enbart genomföras om destinationen gör att ovanstående transportsätt ej är praktiskt eller kostnadsmässigt motiverade. Flygresor ska vid varje tillfälle godkännas av närmaste chef eller ordförande. Alla flygresor ska klimatkompenseras, det görs automatiskt av resebyrån i samband med beställningen.

Lokala miljömål

För att på lokal nivå medverka till att uppnå de regionala och nationella målen har Lomma kommun tagit fram och antagit lokala miljömål, åtgärder och indikatorer i ett miljömålsprogram (Lomma kommun, 2014). Detta har skett med de regionala och nationella miljömålen som grund, men anpassats utifrån Lomma kommuns lokala förhållanden. Handlingen är beslutad i kommunfullmäktige den 20 mars 2014 och ses som ett levande dokument. Handlingen innefattar specifika ställningstaganden för dokumentet, men det uppdateras även med ställningstaganden från andra handlingar som styr kommunens miljömålsarbete. Ett nytt miljömålsprogram

är under utveckling parallellt med framtagande av översiktsplanen. Aktuellt miljömålsdokument är för perioden 2014 till 2020, arbetet med efterföljande miljömålsdokument är pågående.

Cykelplan

Lomma kommun har även tagit fram en cykelplan (Lomma kommun, 2016) för kommunen. Planen tar ett helhetsgrepp på den kommunala cykelplaneringen. Det finns förslag på åtgärder för att öka cykling, genom att bland annat skapa en ökad framkomlighet och attraktivitet. Planen tar också upp mobility management, vilket är ett koncept för att främja hållbara transporter och påverka bilanvändningen genom att förändra resenärers attityder och beteenden.

Avfallsplan

Lomma kommun har en avfallsplan som gäller mellan åren 2016–2020. Avfallsplanen i renhållningsordningen innehåller mål och åtgärder som är framtagna tillsammans med Sysav som ansvarar för avfallshantering i södra Skåne och där Lomma kommun är delägare. I dagsläget arbetar Lomma kommun tillsammans med Sysav och grannkommuner för att ta fram en gemensam kretsloppsplan som inkluderar avfallsplan. Samordnande för arbetet har varit Sysav.

Syftet med den nya kretsloppsplanen är ”att skapa en hållbar resursanvändning där avfall förebyggs, material och produkter stannar i kretsloppet och avfall som ändå uppstår ses som en resurs. Syftet med planen är även att skapa ett brett engagemang för avfallsfrågor och att inspirera till handlingar som bidrar till att nå kretsloppsplanens mål. Alla i kommunen ska förhålla sig till kretsloppsplanen och att den är gemensam för flera kommuner är en styrka som bidrar till att nå en hållbar utveckling”.

Remissförslaget innefattar nedanstående mål som alla delvis berör Energi- och klimatplanen.

- *Inflödet av material och produkter till kretsloppet har minskat år 2030.*
- *Resursanvändningen har effektiviserats år 2030.*
- *Spillet från kretsloppet har minskat år 2030.*

ÖP ställningstaganden 2010

Översiktsplan för Lomma kommun 2010 (Lomma kommun, 2010b) innefattar nedanstående ställningstaganden som berör Energi- och klimatplanen.

- *Naturresursbalansering ska tillämpas vid planarbete i kommunen så långt det är rimligt.*
- **Alnarpsströmmen ska bibehållas som resurs för framtiden.**
- *Vid nyetableringar av bostadsområden ska bästa möjliga miljövänliga teknik väljas i alla avseenden.*
- *Persontågstrafik på Lommabanan ska införas.*
- *Förflyttningar på gång- och cykelvägar genom och inom kommunen ska vara säkra och ändamålsenliga.*
- *Kommunen ska arbeta för ett yttre godsspår.*
- *En utbyggnad av E6 bör ske först efter noggranna överväganden med hänsyn till klimatpåverkan, ingrepp i landskapet, buller samt andra satsningar på kollektivtrafik.*
- *Mark för återvinningscentral bör reserveras inom kommunen.*
- *Kommunen ska medverka till att biogastankställe kan anläggas på lämplig plats.*
- *Kommunen undersöka möjligheterna till ytterligare utbyggnad av energiuttag ur Alnarpsströmmen.*
- *Kommunen bedömer det som olämpligt med storskalig vindkraft på de områden som har studerats i kommunen och tar därför ställning mot sådana etableringar inom kommunens geografiska område.*

Utöver dessa ställningstagande finns det också övriga ställningstagande som indirekt berör Energi- och klimatplanen. Dessa innefattar främst ställningstagande om byggnation centrumnära, god kommunikation samt skydd, bevarande och utökande av grönsstrukturer (som i de flesta fall även fungerar som kolsänkor).

ÖP ställningstaganden 2020

Samrådsförslaget till Översiktsplan för Lomma kommun 2020 (Lomma kommun, 2020) innefattar nedanstående ställningstaganden som berör Energi- och klimatplanen.

- *Kommunen ska arbeta med parkering och mobilitetslösningar utifrån ett modernt angreppssätt för att hitta rätt tillgänglighetsnivå utan att bilarna dikterar villkoren.*
- *Gång- och cykeltrafik bör prioriteras inom tätorterna.*
- *Kommunen ska verka för att samarbetet mellan näringsliv, akademi och det offentliga fördjupas för att bidra till att öka antalet gröna innovationer*
- *Kommunen ska verka för att etableras som ett nationellt centrum för hållbarhet och grön tillväxt.*
- *Vindkraft till havs får ej förekomma.*
- *Kommunen ska fortsatt verka för att Alnarpsströmmen finns kvar som resurs för framtiden.*
- *Kommunen ska fortsatt verka för utveckling av vandrings-, löpar-, -cykel-, rid och vattenleder genom kommunen med utökad tillgänglighet och standard.*
- *Tågstationer ska etableras i Flädie och Alnarp. Halvtimmestrafik ska införas på Lommabanan.*
- *Ett prioriterat och strategiskt huvudcykelnät ska byggas i kommunen.*
- *Kommunen ska verka för att anlägga en eller flera större energianläggningar med förnybar energiproduktion inom kommunen.*
- *Etablering av storskaliga vindkraftverk ska alltid föregås av planprovning. Kommunen tar ställning mot etablering av storskalig vindkraft inom de områden som har angivits som olämpliga i vindkraftsutredningen.*
- *Kommunen ska verka för att de tre stora kraftledningarna markförläggs och att en omläggning sker i den norra kommundelen så att Borgeby ej längre behöver beröras av ledningarna.*
- *Infrastrukturen för miljövänlig tankning ska utvecklas för att öka möjligheten att ha miljöbilar inom kommunen som geografisk enhet.*

Utöver dessa ställningstagande finns det också övriga ställningstagande som indirekt berör Energi- och klimatplanen. Dessa innefattar främst ställningstagande om byggnation centrumnära, god kommunikation samt skydd, bevarande och utökande av grönstrukturer (som i de flesta fall även fungerar som kolsänkor).

Naturmiljöprogram 2018-2025

Antaget 2018-04-19 är en sektorsplan och utgör underlag för den fysiska planeringen i Lomma kommun (Lomma kommun, 2018). Den ska i likhet med andra sektorsplaner utgöra underlag till bland annat översikts- och detaljplaner, där avvägningar görs mot andra intressen.

I naturmiljöprogrammet återfinns såväl politiska ställningstaganden gällande framtidsutvecklingen av natur- och grönområden samt övriga grönstrukturer i Lomma kommun som kunskapsunderlaget med utförliga beskrivningar om utveckling, förutsättningar och status gällande biologisk mångfald och ekosystemtjänster i Lomma kommun.

Energi- och klimatplan 2015-2020

Lomma kommun har en aktuell Energi- och klimatplan mellan åren 2015 och 2020. Kommunfullmäktige antog den 10 september energi- och klimatplanen som styr kommunens arbete med energiförsörjning och minskad klimatpåverkan.

Författningssamling

- *Nämndsplan för kommunstyrelsen 2016*
- *Åtgärdsplan för naturreservatsbildning*

Samverkan

Lomma kommun samverkar i flera forum kopplat till energi och klimat. Sådana nätverk är klimatkommunerna och klimatsamverkan Skåne.

Klimatkommunerna är en förening för kommuner, landsting och regioner som arbetar aktivt med lokalt klimatarbete. Klimatkommunernas övergripande syfte är att minska utsläppen av växthusgaser i Sverige genom erfarenhetsutbyte, påverkansarbete och spridning av goda exempel. Lomma kommun har varit en medlem sedan 2016.

Klimatsamverkan Skåne är en gemensam offentlig plattform för klimatarbetet i Skåne, som grundas av Länsstyrelsen Skåne, Region Skåne och kommunförbundet Skåne. Syftet med Klimatsamverkan är att skapa samsyn och att arbeta gemensamt med klimatfrågor i Skåne. Lomma kommun har varit med sedan 2015.

Energi och klimatplan

för Lomma kommun, 2021-2025

Bilaga 4 Metodik

Antagen av kommunfullmäktige 2020-12-03

KS/KF 2018:211.370

Arbetsätt och organisation

Uppdrag

Inom ramen för föregående Energi- och klimatplan (Lomma kommun, 2015) beslutade kommunfullmäktige i Lomma kommun att planens genomförande ska följas upp samt att en ny Energi- och klimatplan ska beslutas under 2020. Som resultat av detta fastställdes en projektbeställning i början av sommaren 2019, den avser framställning och beslutsprocess av en Energi- och klimatplan för Lomma kommun som ska gälla från och med 2021 till och med 2025 (eller annan sluttid som bestäms under projektprocessen).

I enlighet med projektbeställningen innefattar Energi- och klimatplanen: (1) kommunens tillförsel, distribution och användning av energiförsörjning i enlighet med lagen om kommunal energiplanering samt (2) kommunens arbete med att minska klimatpåverkan i enlighet med internationella, nationella och regionala ställningstaganden. För att kunna optimera måluppfyllnaden med relevanta och effektiva åtgärder innefattar planen även (3) en utvärdering av nuvarande energi- och klimatplan samt en (4) nulägesanalys.

Planen är utformad i enlighet med kommunens övriga planer och program som innefattas i Miljömål för Lomma kommun och den ska bli väl integrerad i kommunens verksamhet.

Process

De parter som varit involverade utvecklingen av Energi- och klimatplanen innefattar främst en politisk styrgrupp, en tjänstemannastyrgrupp samt en arbetsgrupp (aktörer inom dessa grupper finns listade på försättsbladet till energi och klimatplanen).

Kopplingar till andra projekt

Planen utgör ett övergripande styrdokument vilket innebär att den har direkt koppling till flera projektområden inom kommunen, bland annat Agenda 2030 samt miljömålsens genomförande, planering, exploatering, transporter, entreprenad och utbildning. Planen innefattar även en uppföljning på föregående Energi- och klimatplan för Lomma kommun (bilaga 5).

Aktualitet och uppföljning

Denna plan ska täcka perioden 2021 till och med 2025. En preliminär politiskt uppföljning av planen bör genomföras 2024, för att ligga till grund för en ny/reviderad energi- och klimatplan som beslutas under 2025. Slutuppföljning genomförs i slutet av 2025. Inrapportering av hur åtgärderna framskrider ska ske enligt de intervall som står angivna i denna plan. Mål- och åtgärder ska integreras i kommunens system för planering och uppföljning samt göra avtryck i den årliga verksamhetsplaneringen, i budgetarbetet och vid årsredovisningen. Resultatet av energi- och klimatarbetet inom förvaltningarna/verksamheterna, som oftast redovisas i form av indikatorer, ska årligen sammanfattas i en miljöredovisning.

Strategi och analys

Innehåll och begränsningar

Planen behandlar (1) kommunens tillförsel, distribution och användning av energiförsörjning i enlighet med lagen om kommunal energiplanering samt (2) kommunens arbete med att minska klimatpåverkan i enlighet med internationella, nationella, regionala och lokala ställningstaganden. I bilaga 3 beskrivs underliggande styrmedel på olika nivåer, bland annat Agenda 2030 och miljö kvalitetsmålen. Det är svårt att dra en tydlig gräns kring vad som måste ingå i en energiplan och inte, därför har ingen distinktion kring vad kommunen måste göra enligt lag och vad som görs därutöver gjorts i arbetet.

Lomma kommuns Energi- och klimatplan är utformad för att användas som ett strategiskt verktyg i arbetet med att säkerställa energiförsörjningen till kommunens medborgare samt att bidra till att effektivare energianvändning och ställa om till ett samhälle baserat på förnybara energikällor. Politiska ställningstaganden i planen styr kommunens arbete både gällande kommunen som geografisk enhet samt för kommunen som organisation. Ställningstagandena som styr kommunens arbete är främst angivna som mål och åtgärder (se nedan).

Klimatförändringarna har och kommer resultera i flera negativa konsekvenser för Lomma kommun, åtgärder för att minimera skadan från dessa (så kallad klimatanpassning) hanteras i övriga kommunala styrmedel (bland annat Översiktsplan, Kustzonsprogram, Naturmiljöprogram, Marint naturmiljöprogram) och innefattas därmed inte i denna plan.

Energi- och klimatplanen har utvecklats i enlighet med en projektmodell som utvecklats för Lomma kommun.

Formuleringen av mål och åtgärder

Målen är formulerade utifrån (1) underliggande styrmedel på olika nivåer och lagkrav (bilaga 3), (2) geografiska och demografiska förutsättningar, (3) pågående och planerad samhällsutveckling samt (4) politisk vilja. För att optimera och effektivisera planens måluppfyllnad är åtgärderna delvis baserade på en nulägesanalys (bilaga 2) samt en utvärdering av föregående energi- och klimatplan (bilaga 5). I bilaga 2 (nulägesanalys) beskrivs även metodik för statistisk sammanställning av energiförsörjning och klimatpåverkan. Även om målen i den mån det är möjligt har utformats SMART (Specifikt, Mätbart, Acceperat och Realistiskt) så ska de delvis ses som visionära. Kunskapen om klimatpåverkan är komplicerad och under ständig utveckling. Bland annat saknas uppgifter på konsumtionsbaserade utsläpp på lokal och regional nivå, trots att detta är den största utsläppskällan. Detta kan innebära att mål som inte kan mätas bedöms vara uppfyllda om vissa åtgärder har genomförts.

Huvudansvariga och i vissa fall delansvariga nämnder har kopplats till varje åtgärd. Ansvariga nämnder har angivit genomförandeperiod samt uppskattad eventuell tillkommande kostnad för respektive åtgärd. De har även i samarbete med arbetsgruppen sammanställt en åtgärdsbeskrivning samt förslag på vad åtgärden kan innebära (se bilaga 1).

Intressentanalys och kommunikation

Nedanstående tabell med berörda parter och föreslagen kommunikationsväg är utvecklad av tjänstemannastyrgruppen samt arbetsgruppen för energi- och klimatplanen.

INTRESSENT	TYP AV INTRESSENT	KOMMUNIKATIONSVÄG	TIDPUNKT
Projektbeställare	Kärnintressent	Tjänstemanna-styrgrupp	Återkommande, enligt tidsplan
KSAU	Kärnintressent	Politisk styrgrupp, beslut remiss och förslag antagande	Återkommande, enligt tidsplan
Politiska nämnder	Primärintressent och sekundärintressent	Internremiss	Sensommar 2020
Kommunstyrelsen	Primärintressent	Förslag antagande	Höst 2020
Kommunfullmäktige	Primärintressent	Beslut antagande	Höst 2020
Tjänstemannastyrgrupp	Kärnintressent	Styrgrupp	Återkommande, enligt tidsplan
Projektledare	Kärnintressent	Styrgrupp, arbetsgrupp	Återkommande, enligt tidsplan
Förvaltningar SHB, UKF	Kärnintressent	Tjänstemanna-styrgrupp och representanter som sakkunniga. Förberedande samråd.	Återkommande enligt tidsplan samt förberedande samråd vårvintern 2020
Förvaltningar SOC, KLK	Primärintressent	Referensgrupp, förberedande samråd.	Förberedande samråd vårvintern 2020
L ä n s s t y r e l s e n , K o m m u n f ö r b u n d e t / E n e r g i k o n t o r e t Skåne, B i o g a s s y d , S o l a r r e g i o n S k å n e , S k å n e t r a f i k e n	Sekundärintressent	Externremiss	Sensommar 2020
Kraftringen, EON, SYSAV, SLU, Akademiska hus	Primärintressent	Involverade som sakkunniga samt externremiss	Sensommar 2020
Klimatkommunerna	Sekundärintressent	Sakkunniga	Vid behov
Svenska kraftnät	Sekundärintressent	Externremiss	Sensommar 2020
LSAB	Sekundärintressent	Externremiss	Sensommar 2020
Grannkommuner	Sekundärintressent	Externremiss	Sensommar 2020
Naturskyddsföreningen Lomma-Bjärred	Sekundärintressent	Externremiss	Sensommar 2020
Allmänheten	Sekundärintressent	Hemsida, bibliotek	Ev. Sensommar 2020 och ev. infokampanj efter antagande.

Energi och klimatplan

för Lomma kommun, 2021-2025

Bilaga 5

Uppföljning av Energi- och klimatplan 2015-2020

Antagen av kommunfullmäktige 2020-12-03

KS/KF 2018:211.370

Bedömning av genomförandegrad

I nedanstående tabell listas de åtgärder som antagit politiskt inom föregående energi- och klimatplan (2015-2020). Utav totalt 24 åtgärder bedöms 15 vara genomförda, 7 vara delvis genomförda och resterande 2 ej vara påbörjade. Se även beskrivning i denna energi- och klimatplans (2021-2025) nulägesanalys (bilaga 2).

Större åtgärder inom föregående plan

Sedan 2016 använder Lomma kommun som organisation enbart ursprungsmärkt fossilbränslefri el och sedan april 2018 är även fjärrvärmen helt fossilbränslefri. Kommunen bygger enbart i enlighet med krav i miljöcertifieringssystem och solcellsanläggningar finns på flera skolor och förskolor. Upphandlingspolicyn som antogs 2016 ställer krav på miljöhänsyn vid inköp av både varor och tjänster, och i resepolicyen från 2018 anges att säkerhet och miljöaspekter värderas högre än kostnadseffektivitet. Korta resor ska genomföras med gång eller cykel medan flygresor ska undvikas helt och alltid klimatkompenseras. Transportgenererade utsläpp är fortfarande en stor utmaning både för kommunen som geografisk enhet och som organisation. Enbart en liten del av kommunorganisationens fordonssflotta är fossilbränslefri och det saknas övergripande riktlinjer samt fordonssamordning. Inom kommunens gränser råder en brist på tankställen för miljöbilar vilket är nödvändigt för att stimulera en omvandling till miljöbilar för både allmänhet och företag. I skolbespisningen serveras alltid vegetariskt alternativ och i samband med Earth Hour har skolelever återkommande fått analysera matens klimatpåverkan. Uppföljning av föregående plan finns i bilaga 5.

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Genomförandegrad
Åtgärd E.1	Fossilfri uppvärmning	Genomförd
Åtgärd E.2	Förnybar uppvärmning	Genomförd
Åtgärd E.3	Minska fastighetsbeståndets påverkan genom investeringar i energieffektiviseringar, beteendepåverkan, samt för att fasa ut naturgasen i fastighetsbeståndet	Genomförd
Åtgärd E.4	Krav på att nya byggnader ska vara energisnåla passivhus/plushus samt att de ska ha möjligheter för mikroproduktion av el/energi.	Genomförd
Åtgärd E.5	Finjustera gatubelysningen samt göra upp en belysningsplan.	Genomförd
Åtgärd E.6	Arbeta med att ta fram en handlingsplan för energibesparingar inom IT.	Delvis
Åtgärd E.7	Använda en resepolicy för att minska effekterna av kommunens resor.	Genomförd
Åtgärd E.8	Upprätta tydliga riktlinjer för vilka bilar som ska köpas in och hur bilparken ska förvaltas.	Ej påbörjad
Åtgärd E.9	Investera i infrastruktur för miljövänlig tankning för att öka möjligheten att ha miljöbilar inom kommunen som geografisk enhet.	Delvis

Åtgärdsnummer	Åtgärd	Genomförandegrad
Åtgärd E.10	Ta fram en upphandlingspolicy som tydligt anger hur energi- och andra miljökrav ska ställas i kommunens verksamheter, inklusive kommunens entreprenader. I planen ska tydligt anges hur kraven ska följas upp.	Genomförd
Åtgärd E.11	Utbilda och informera upphandlande personal om hållbara upphandlingar.	Delvis
Åtgärd E.12	Minska utsläpp relaterade till matkonsumtion genom att öka andelen vegetarisk mat som serveras i Kommunen.	Genomförd
Åtgärd E.13	Utöka kommunens dialog med kraftbolagen om risker och sårbarheter i el- och värmesystem.	Genomförd
Åtgärd E.14	Kommande Styrel-projekt ska genomföras.	Genomförd
Åtgärd E.15	Åtgärderna i kommunens risk- och sårbarhetsanalys ska genomföras enligt i den fastställd plan. Tillse att kommande risk- och sårbarhetsanalyser tar anpassning till ett förändrat klimat i hänsyn.	Delvis
Åtgärd E.16	Inom kommunen ska finnas medel riktade till lärares fortbildning inom miljö och klimatarbete.	Delvis
Åtgärd E.17	Solpotentialskarta för Lomma kommun.	Genomförd
Åtgärd E.18	Miljörabatter på byggavgifter	Ej påbörjad (laghinder)
Åtgärd E.19	Kommunikationsarbete, genomförande av kampanjer och utbildning för anställda	Genomförd
Åtgärd E.20	Energirådgivning ska finnas för kommunens medborgare.	Genomförd
Åtgärd E.21	Utökad energitillsyn.	Genomförd
Åtgärd E.22	Medlemskap klimatkommunerna.	Genomförd
Åtgärd E.23	Energi och klimat i fysisk planering.	Delvis
Åtgärd E.24	Miljö och energi i Lommas näringsliv.	Delvis

Energi och klimatplan

för Lomma kommun, 2021-2025

Bilaga 6

Konsekvenser av planens genomförande

Antagen av kommunfullmäktige 2020-12-03

KS/KF 2018:211.370

Behov av strategisk miljöbedömning

VAD SÄGER LAGEN?

Nedanstående texter är en tolkning och förkortning av lagtext angiven i textboxen "Relevanta lagar".

I enlighet med Miljöbalken (MB) 6 kap. ska en strategisk miljöbedömning genomföras om planen kan antas ha betydande miljöpåverkan eller om regeringen meddelat att typen av planen ska antas medföra betydande miljöpåverkan.

I Miljöbedömningsförordningen anges vad som krävs för att planen ska antas ha en betydande miljöpåverkan. Det anges specifikt att energiplaner antas ha betydande miljöpåverkan om den anger förutsättningar för att bedriva vissa verksamheter angivna i specifika delar av bilaga till förordningen eller i miljöbalken.

Det anges i Miljöbalken att kommunen vid upprättande av plan som krävs enligt lag ska undersöka om den kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Undersökningen ska innefatta identifiering av omständigheter som talar för eller emot planen samt att kommunen ska samråda med eventuella berörda parter.

UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Av samtliga åtgärder är det enbart nedanstående (se tabell 1) som kan resultera i betydande miljöpåverkan i enlighet med kriterier i MB och Miljöbedömningsförordning, detta är dock först i ett senare planeringsstadium. För samtliga av dessa åtgärder utgör inte energiplanen slutligt planeringsunderlag för genomförandet. Åtgärderna anger enbart att kommunen ska verka för, undersöka och/eller skapa rutiner till senare projekteringsfas. I fördjupning av åtgärder (bilaga 1 till Energi- och klimatplanen för Lomma kommun) anges för samtliga av åtgärderna i tabell 1 att eventuell bedömning av betydande miljöpåverkan, miljökonsekvensbeskrivning och tillståndsprövning hänskjuts till senare planeringsfas.

MILJÖBEDÖMNING

Åtgärderna i energi- och klimatplanen skapar förutsättningar för utökade miljö- och hållbarhetsvinster, utan betydande negativa

konsekvenser. För vissa av åtgärderna (angivna i tabell 1) kan ett senare planskede innebära konflikt mellan olika miljömål, för dessa hänskjuts bedömning av betydande miljöpåverkan, miljökonsekvensbeskrivning och tillståndsprövning till nästkommande planeringsfas. Planen anses inte innebära någon påverkan eller begränsningar på kommande tillståndsprocesser, vidare innebär inte planens ställningstagande (i form av åtgärder) förändring som skapar betydande miljöpåverkan. Dessa identifierade omständigheter påvisar att planen inte har betydande miljöpåverkan.

Genomförandet av åtgärderna i energi- och klimatplanen innebär ej påverkan på angränsande kommuner eller länsstyrelsens verksamhet som är av sådan art att miljöbedömningen kräver samråd. Energi- och klimatplanen skickas dock inklusive miljöbedömningen på remiss till dessa parter.

Lomma kommun anser att det inte krävs en strategisk miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivning då genomförandet av energiplanen inte antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Övriga konsekvenser

Energi- och klimatplanen bedöms inte innebära negativa inskränkningar i barns rättigheter. Planen bedöms därmed vara av sådan art att en barnkonsekvensanalys i enlighet med barnkonventionen ej är nödvändig.

Tabell 1. Åtgärder i Energi- och klimatplanen som i ett senare planeringsstadium kan resultera i betydande miljöpåverkan. För samtliga av dessa åtgärder anges i åtgärdsbeskrivningen att bedömning av betydande miljöpåverkan, miljökonsekvensbeskrivning och tillståndsprovning hänskjuts till nästkommande planeringsfas.

Åtgärdsnummer	Åtgärd
Åtgärd 1.1.5	En enkel modell ska utvecklas för att i tidigt skede av detaljplaneplanprocessen översiktligt bedöma energibehov och klimatpåverkan.
Åtgärd 2.1.1	Lomma kommun ska medverka till att skapa en attraktiv kollektivtrafik och öka andelen kollektivtrafikpendlare.
Åtgärd 2.1.2	Befintlig Cykelplan och Strategi för ökad andel gång- och cykeltrafik ska implementeras och följas i aktuella projekt.
Åtgärd 2.1.3	Lomma kommun ska ha en uppdaterad P-norm med aktuella klimatsmarta lösningar.
Åtgärd 2.1.4	Lomma kommun ska utveckla en områdesspecifik P-norm med hållbarhetsfokus i framkant
Åtgärd 2.1.5	Lomma kommun ska minska biltrafiken på strategiska platser genom antingen trafikreglering eller avgiftsbeläggning.
Åtgärd 2.1.6	Lomma kommun ska verka för att öka allmänhetens tillgång till stationer med förnybara bränslen för exempelvis miljöbilar, elmopeder och elcyklar.
Åtgärd 3.1.2	Kommunens avfallsplan ska leda till att återvinningen och återanvändningen ökar.
Åtgärd 3.1.3	Kommunen ska verka för minst en fysisk åtgärd för att främja cirkulär ekonomi.
Åtgärd 4.2.1	Andelen hushåll med fjärrvärme ska öka genom att förtätning och tätortsutbyggnad i första hand ska ske i områden med anslutningsmöjlighet till fjärrvärme.
Åtgärd 4.2.3	Kommunen ska verka för att anlägga minst en större anläggning för produktion av förnybar energi (exempelvis solcellspark).
Åtgärd 4.2.5	En ny vindkraftsutredning ska tas fram och en uppdaterad vindkraftspolicy ska antas politiskt.
Åtgärd 4.2.6	En områdesspecifik energiplan som har hållbarhetsfokus i framkant ska tas fram gällande utvecklingsområdet Bjärreds vångar, den ska innefatta innovativa hållbarhetslösningar som visualiseras i stadsbilden.
Åtgärd 4.2.7	Möjligheten att inom kommunen nyttja geotermisk energi ska utredas.
Åtgärd 4.3.2	Kommunens nya byggnader ska minst uppfylla krav enligt miljöbyggnad silver (eller motsvarande certifiering).
Åtgärd 4.4.2	Vid kommunens nybyggnationer ska solcellsanläggning installeras (på minst 12% av byggnadsarean anläggas, dock ska varje anläggning vara minst 10 kW), och kommunen ska verka för installation av solcellsanläggning på befintliga byggnader.
Åtgärd 4.4.3	Vid kommunens nybyggnationer ska energilagring installeras vid behov.
Åtgärd 6.1.2	Lomma kommun ska verka för att bevara och etablera nya våtmarker i landskapet.
Åtgärd 6.1.4	Lomma kommun ska utreda möjligheten till att producera och/eller använda biokol.

Relevanta lagar

Lag (1977:439) om kommunal energiplanering

8 § Om en plan som upprättas enligt denna lag kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning göras, beslut fattas, information lämnas samt övervakning och samordning ske enligt 6 kap. 9-19 och 46 §§ miljöbalken.

Frågan om huruvida planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska avgöras i ett särskilt beslut enligt 6 kap. 7 och 8 §§ miljöbalken efter att kommunen har gjort en undersökning enligt 6 kap. 6 § miljöbalken och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den bestämmelsen. En sådan undersökning behöver inte göras och ett sådant beslut behöver inte fattas om frågan om betydande miljöpåverkan är avgjord genom föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 6 kap. 4 § miljöbalken. Lag (2017:1031).

Miljöbalken (1998:808)

I Miljöbalken regleras behovet av strategisk miljöbedömning i 6 kap. enligt nedanstående

STRATEGISKA MILJÖBEDÖMNINGAR FÖR PLANER OCH PROGRAM

3 § En myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program som krävs i lag eller annan författning ska göra en strategisk miljöbedömning, om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan...

4 § Regeringen får meddela föreskrifter om att vissa slag av planer och program ska eller inte ska antas medföra en betydande miljöpåverkan. Lag (2017:955).

ATT UNDERSÖKA OM EN BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN KAN ANTAS

5 § En myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program som krävs i lag eller annan författning ska undersöka om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, om

1. frågan om betydande miljöpåverkan inte är avgjord i föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 4 §, eller
2. planen, programmet eller ändringen inte omfattas av undantaget i 3 § andra stycket. Lag (2017:955).

6 § Undersökningen ska innebära att myndigheten eller kommunen

1. identifierar omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan, och
2. samråder i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet, om myndigheten eller kommunen inte redan i identifieringen kommer fram till att en strategisk miljöbedömning ska göras.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om sådana omständigheter som avses i första stycket 1. Lag (2017:955).

BESLUT I FRÅGAN OM MILJÖPÅVERKAN

7 § Myndigheten eller kommunen ska efter undersökningen i ett särskilt beslut avgöra om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Beslutet ska redovisa de omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan.

Beslutet ska göras tillgängligt för allmänheten. Lag (2017:955).

8 § Beslutet om huruvida genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan får inte överklagas särskilt. Lag (2017:955).

Miljöbedömningsförordning (2017:966)

I miljöbedömningsförordningen anges nedanstående

PLANER OCH PROGRAM SOM SKA ELLER INTE SKA ANTAS MEDFÖRA EN BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

2 § En betydande miljöpåverkan ska antas enligt 6 kap. 3 § första stycket miljöbalken, om

1. genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken, eller

2. planen, programmet eller ändringen anger förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § eller bilagan till denna förordning och är...en plan för tillförsel, distribution och användning av energi enligt lagen (1977:439) om kommunal energiplanering...

20 § En specifik miljöbedömning ska göras i fråga om en verksamhet eller åtgärd som ska prövas

1. för ett tillstånd som avses i 7 kap. 28 a §, om det inte rör sig om brådskande åtgärder som är nödvändiga med hänsyn till skyddet mot allvarliga olägenheter för människors hälsa, eller

2. för ett tillstånd som avses i 9 eller 11 kap. eller för en tillåtlighet som avses i 17 kap., om verksamheten eller åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

En specifik miljöbedömning krävs inte för en sådan prövning som avses i 24 kap. 3, 5, 10, 13 eller 14 §.

Energi och klimatplan

för Lomma kommun, 2021-2025

Bilaga 7 Referenser

Antagen av kommunfullmäktige 2020-12-03

KS/KF 2018:211.370

Referenser

- Aktuell hållbarhet (2020). *Sveriges miljöbästa kommun 2020*. <https://kommunrankning.miljobarometern.se/>, hämtad 2020-06-02
- European environment agency (2019). <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/global-and-european-temperature-9/assessment#tab-see-also>, hämtad 2020-03-30
- IPCC (2018). *Summary for Policymakers. In: Global Warming of 1.5°C. An IPCC Special Report on the impacts of global warming of 1.5°C above pre-industrial levels and related global greenhouse gas emission pathways, in the context of strengthening the global response to the threat of climate change, sustainable development, and efforts to eradicate poverty* [Masson-Delmotte, V., P. Zhai, H.-O. Pörtner, D. Roberts, J. Skea, P.R. Shukla, A. Pirani, W. Moufouma-Okia, C. Péan, R. Pidcock, S. Connors, J.B.R. Matthews, Y. Chen, X. Zhou, M.I. Gomis, E. Lonnoy, T. Maycock, M. Tignor, and T. Waterfield (eds.)]. In Press
- Kraftringen (2019). <https://www.kraftringen.se/om-kraftringen/hallbarhet/miljo/nyckeltal/>, hämtad 2020-04-30
- Lomma kommun (2010). *Marint naturmiljöprogram för Lomma kommun 2010-2020*, Antaget av kommunfullmäktige 2010-06-10
- Lomma kommun (2010b). *Översiktsplan 2010 för Lomma kommun*. Antagen av kommunfullmäktige 2011-02-10
- Lomma kommun (2014). *Miljömål för Lomma kommun 2014-2020*. Antaget av kommunfullmäktige 2014-03-20
- Lomma kommun (2015). *Energi- och klimatplan för Lomma kommun 2015-2020*. Antagen av kommunfullmäktige 2015-09-10
- Lomma kommun (2016). *Cykelplan för Lomma kommun*. Antagen av kommunfullmäktige 2016-02-11
- Lomma kommun (2018). *Naturmiljöprogram för Lomma kommun*. Antaget av kommunfullmäktige 2018-04-19
- Lomma kommun (2019). *Resvaneundersökning 2019, för medarbetare i Lomma kommun – Resultatrapport*
- Lomma kommun (2020). *Översiktsplan för Lomma kommun 2020-2030*. – Samrådsförslag 2020-03-25
- Länsstyrelsen i Skåne län (2018). *Ett klimatneutralt och fossilbränslefritt Skåne. Klimat- och energistrategi för Skåne*. ISBN: 978-91-7675-122-0, Rapportnummer: 2018:17
- NASA Global climate change (2019). <https://climate.nasa.gov/>. Hämtad 2020-03-30
- Naturvårdsverket (2015). *Omställning till hållbara konsumtionsmönster*. ISBN 978-91-620-6663-5, ISSN 0282-7298
- Naturvårdsverket (2020). *Konsumtionsbaserade utsläpp*. <https://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Klimat-och-luft/Klimat/Tre-satt-att-berakna-klimatpaverkande-utslapp/Konsumtionsbaserade-utslapp-av-vaxthusgaser/>, hämtad 2020-04-30
- Region Skåne (2019). *Så reser vi i Lomma kommun – Resvaneundersökningen 2018*

RUS (2020). <http://extra.lansstyrelsen.se/rus/Sv/statistik-och-data/nationell-emissionsdatabas/Pages/default.aspx>, hämtad 2020-04-30

Scripps institution of oceanography (2020). <https://scripps.ucsd.edu/programs/keelingcurve/>, hämtad 2020-03-30

SCB (2019). <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/jord-och-skogsbruk-fiske/jordbrukets-produktion/skord-av-spannmal-trindsad-och-oljevaxter/pong/statistiknyhet/skord-av-spannmal-trindsad-och-oljevaxter-2018.-preliminar-statistik-for-riket/>, hämtad 2020-06-02

SCB (2020). <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/energi/energibalanser/kommunal-och-regional-energistatistik/>, hämtad 2020-04-30

SMHI (2019). <https://www.smhi.se/klimat/framtidens-klimat/klimatscenarier/sweden/basin/nybroan-sege-a-hoje-a-kavlingeansaxan-och-raan/rcp85/year/temperature>, hämtad 2020-03-30

World Meteorological Organization (2020). *The global climate in 2015–2019*. Chair, Publications Board (WMO)